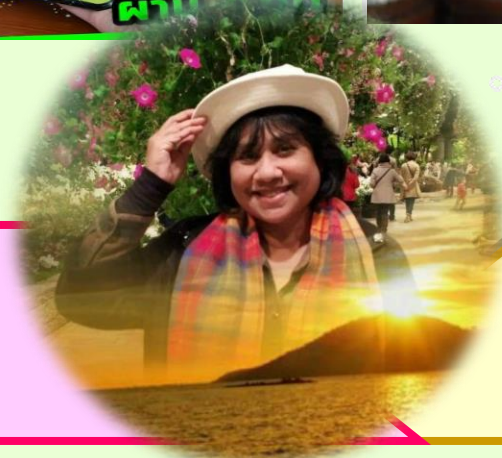


# การวิเคราะห์ห้บการเงินสหกรณ์



อรุณี วงศ์ราเชน

ผู้เชี่ยวชาญ

ด้านวิเคราะห์ภาวะเศรษฐกิจการเงินสหกรณ์

# พระราชดำรัส พระบาทสมเด็จพระมหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร



“..ก็ขอให้ทุกคน เมื่อมีปัญหาอะไร กลับมาดูที่กายของตัว ว่าต้องปรองดองอย่างไร สำหรับให้แข็งแรง ให้มีความสุข แล้วนี่ถึงสหกรณ์ว่าจะต้องปรองดองกัน **ช่วยกันสร้าง** **ทำให้สหกรณ์แข็งแรง มีความก้าวหน้า** เมื่อสหกรณ์ ก้าวหน้า แข็งแรง แต่ละคนที่เป็นสมาชิก ก็มีความสุข มีความภูมิใจได้ว่า สร้างตัวเองขึ้นมา เพราะฉะนั้นก็ขอให้ทุกคนจงอย่าลืม และระลึกอยู่เสมอ คิดอยู่เสมอ ในความขยันหมั่นเพียร มีความปรองดองกันดี...”

# เอกสารประกอบการบรรยาย



1.เอกสาร สอ.ขนาดเล็ก วิเคราะห์งบการเงิน ชสอ. 211164



2 สอ. ทองเอก งบการเงิน 211164



3.. สอ. ทองเอก วิเคราะห์ทางการเงิน 211164



4. ok สรุปอัตราส่วน ด้วย Camel 211164



5. peer group ออมทรัพย์ 2563

# คำแนะนำ การวิเคราะห์งบการเงิน เมื่อต้องปฏิบัติงานจริง

## 1 รู้จริง (ช่วยตัวเอง)

- พรบ. สหกรณ์ 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม / ประกาศกฎกระทรวง 2564 / ประกาศ คพช. 2563 ระเบียบ / คำสั่ง / ประกาศ และคำแนะนำ นทส. และที่เกี่ยวข้อง
- การดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ที่ตรวจสอบ
- ข้อบังคับ ระเบียบ มติที่ประชุมใหญ่ / มติกรรมการ / รายงานกิจการสหกรณ์
- รูปแบบงบการเงินออมทรัพย์ / การเกษตร

## 2 ดูจริง (ตัวช่วย)

- งบการเงินปีก่อน
- รายงานการสอบบัญชี
- รายงานของผู้ตรวจสอบกิจการ
- รายงานของผู้ตรวจการสหกรณ์
- ข้อมูลต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น ข่าว ข่าวร้องเรียนต่างๆ

กลยุทธ์ของ ซุนวู

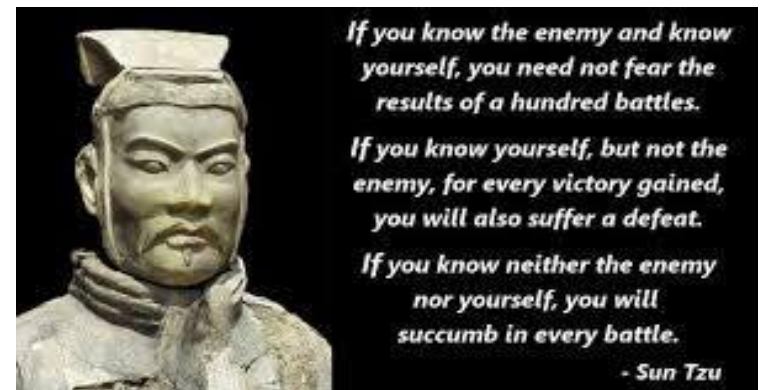
รู้เขา..รู้เรา

รบ 100 ครั้ง

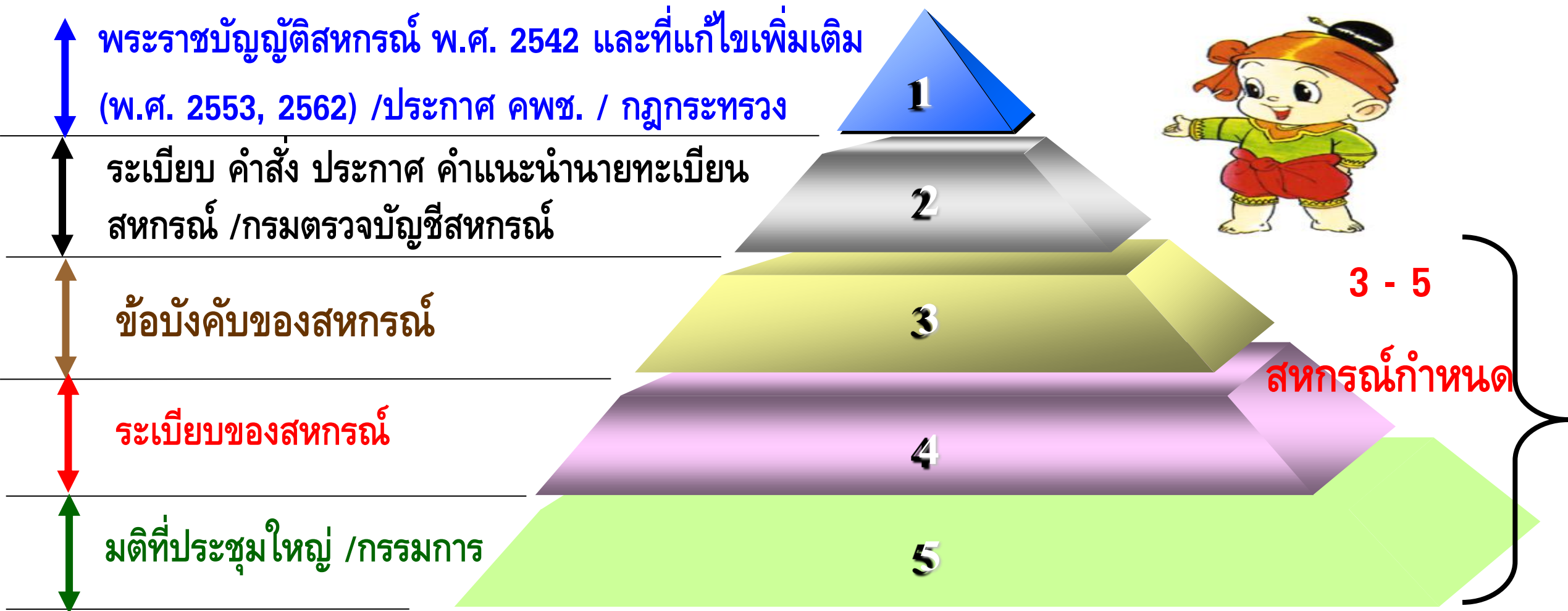
ชนะ 100 ครั้ง

## 3 เอาจริง

- ศึกษา / วิเคราะห์เปรียบเทียบงบทดลอง
- ศึกษางบการเงิน / วิเคราะห์เปรียบเทียบ
- วิเคราะห์โครงสร้างทางการเงิน (**เจาะลึกเฉพาะรายการที่สำคัญ หรือที่สนใจ**)
- วิเคราะห์ความเหมาะสมของแหล่งที่มา - ใช้จ่าย ( ได้สั้น - ใช้จ่ายยาว / ได้ยาว - ใช้จ่ายสั้น)
- ข้อสังเกตที่พบ / จุดเด่น / จุดที่ควรปรับปรุง



# ลำดับชั้นของกฎหมายที่สหกรณ์ / หน่วยงานตรวจสอบ / กำกับดูแลต้องทราบ




หน่วยงานราชการ ปฏิบัติตาม ลำดับ 1 - 2 สหกรณ์ ปฏิบัติตาม 1 - 5

กฎกระทรวง / ระเบียบ / คำสั่ง ประกาศนายทะเบียนสหกรณ์ / กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ ที่เกี่ยวข้องกับการเงินการบัญชี

- กฎกระทรวง การดำเนินงานและการกำกับดูแลสหกรณ์ออมทรัพย์และสหกรณ์เครดิตยูเนียน พ.ศ. 2564  
บังคับใช้ 10 กุมภาพันธ์ 2564
- ประกาศคณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติ เรื่อง ข้อกำหนดการฝากหรือลงทุนอย่างอื่นของสหกรณ์ พ.ศ. 2563 ( ประกาศ ณ วันที่ 17 พฤศจิกายน 2563 )
- ระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์ ว่าด้วย
  - การบัญชีของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร พ.ศ. 2563 ( มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 10 ตุลาคม 2563 )
  - การตรวจสอบกิจการของสหกรณ์ พ.ศ. 2563 ( มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 8 กุมภาพันธ์ 2564 )
- ประกาศนายทะเบียนสหกรณ์ เรื่อง การประมาณการค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ ตามระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์ ว่าด้วยการบัญชีของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร พ.ศ. 2563 ( ประกาศ ณ วันที่ 12 มกราคม 2564 ) สำหรับสหกรณ์ประเภทออมทรัพย์และเครดิตยูเนียน (ระหว่างรอกฎกระทรวง ด้านสินเชื่อ)

กฎกระทรวง / ระเบียบ / คำสั่ง ประกาศนายทะเบียนสหกรณ์ / กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ ที่เกี่ยวข้องกับการเงินการบัญชี

- ประกาศกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการจัดทำรายการแสดงสินทรัพย์และหนี้สิน ลงวันที่ 21 พฤษภาคม 2564 **บังคับใช้ 2 กันยายน 2564** ( ตั้งแต่วันที่ประกาศในราชกิจจานุเบกษา : 2 กันยายน 64 )
- ประกาศนายทะเบียนสหกรณ์ เรื่อง การจัดเก็บและรายงานข้อมูลทางการเงินของสหกรณ์ออมทรัพย์และสหกรณ์ เกรดดิยูเนียน พ.ศ. 2564 ลงวันที่ 22 กันยายน 2564 **บังคับใช้** *ตัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา ( รอ )*
- หนังสือกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ ด่วนที่สุดที่ กษ 0404 / 
- ◈ **ว 92 วันที่ 30 ธ.ค. 63** เรื่อง วิธีปฏิบัติทางบัญชีสำหรับสหกรณ์ที่นำเงินไปลงทุนในหุ้นชุมนุมสหกรณ์ธกษไทย จก.
- ◈ **ว 61 วันที่ 29 ก.ย. 64** เรื่อง วิธีปฏิบัติทางบัญชีกรณีสหกรณ์นำเงินไปลงทุนในหุ้นบริษัทการบินไทย จำกัด (มหาชน)
- ◈ **ว 76 วันที่ 12 พฤศจิกายน 64** เรื่อง วิธีปฏิบัติทางบัญชี สำหรับสหกรณ์นำเงินไปฝากกับสหกรณ์เครดิตยูเนียน คลองจั่น จำกัด **ภายหลังศาลล้มละลายกลางมีคำสั่งให้ยกเลิกการฟื้นฟูกิจการ ( ตั้งค่าเพื่อเงินฝาก สค. ยูเนียนคลองจั่น จำกัด สงสัยจะสูญตามจำนวนเงินที่ผิดนัดชำระหนี้ตามแผนฟื้นฟูกิจการ เป็นอย่างน้อย**

## ความรู้ในธุรกิจที่ตรวจสอบ

สหกรณ์ให้เงินกู้ หรือสินเชื่อแก่สมาชิกตามระเบียบ และหลักเกณฑ์การให้เงินกู้ (มาตรา 46 (6)) เพื่อให้สมาชิกนำไปประกอบอาชีพหรือใช้จ่ายที่จำเป็น โดยแบ่งเงินกู้เป็นประเภทต่าง ๆ ซึ่งเงินกู้แต่ละประเภทมีเงื่อนไขแตกต่างกันไปตามที่กำหนดไว้ในระเบียบของสหกรณ์ นอกจากนี้ สหกรณ์สามารถให้สหกรณ์อื่นกู้ยืมเงินได้ โดยปฏิบัติตามระเบียบของสหกรณ์ที่ได้รับความเห็นชอบจากนายทะเบียนสหกรณ์ (พรบ.สหกรณ์ 2542 มาตรา 46 (8))

## ธุรกิจสินเชื่อ





มาตรา 46 (5) รับฝากเงินประเภทออมทรัพย์  
หรือประเภทประจำ จากสมาชิกหรือสหกรณ์อื่น  
หรือสมาคมมาปนกิจสงเคราะห์ซึ่งมีสมาชิกของ  
สมาคมนั้นไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งเป็นสมาชิกของ  
สหกรณ์ผู้รับฝากเงิน ( แก้ไขเพิ่มเติม 2553 )

หรือนิติบุคคลซึ่งมีบุคลากรหรือลูกจ้างไม่น้อยกว่า  
กึ่งหนึ่งของนิติบุคคลนั้นเป็นสมาชิกของสหกรณ์

ผู้รับฝากเงิน(แก้ไขเพิ่มเติม 2562 ) ทั้งนี้ ตามระเบียบของสหกรณ์ที่ได้รับความ

เห็นชอบจากนายทะเบียนสหกรณ์ (พ.ร.บ. สหกรณ์ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม )

## การรับฝากเงิน





# พระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม



## ศึกษารายงาน 3 ผู้ตรวจสอบ



**มาตรา 69** ให้กรมตรวจบัญชีสหกรณ์เป็นผู้สอบบัญชีของสหกรณ์ ...ทั้งนี้ตามระเบียบที่อธิบดีกรมตรวจบัญชีสหกรณ์กำหนด การสอบบัญชีนั้นให้ปฏิบัติตามมาตรฐานการสอบบัญชีและตามระเบียบที่อธิบดีกรมตรวจบัญชีสหกรณ์กำหนด



**มาตรา 19** ให้ผู้ตรวจการสหกรณ์มีอำนาจหน้าที่ตรวจสอบกิจการและฐานะการเงินของสหกรณ์ตามที่นายทะเบียนสหกรณ์กำหนด เมื่อตรวจสอบแล้วให้เสนอรายงานการตรวจสอบต่อนายทะเบียนสหกรณ์



**มาตรา 53** ให้สหกรณ์มีผู้ตรวจสอบกิจการ ซึ่งที่ประชุมใหญ่เลือกตั้งจากสมาชิกหรือบุคคลภายนอก เพื่อดำเนินการตรวจสอบกิจการของสหกรณ์แล้วทำรายงานเสนอต่อที่ประชุมใหญ่

รายงานระหว่างปี

รายงานการสอบบัญชี : กรมตรวจบัญชีสหกรณ์

รายงานประจำปี

ข้อสังเกตจากการตรวจสอบ / การติดตามแก้ไข / เรื่องอื่นๆ

### Capital : เงินทุน

- ความเข้มแข็ง / ความเพียงพอและความเสี่ยงของเงินทุน
- โครงสร้างแหล่งเงินทุน
- ผลตอบแทน ( ROE)

### Assets : สินทรัพย์

- ผลตอบแทนการลงทุน (ROA)
- สินทรัพย์สร้างรายได้
- การกระจุกตัวของสินทรัพย์
- ความเสี่ยงที่ต้องระวัง

### Management : การจัดการ

- โครงสร้างธุรกิจ
- การดำเนินธุรกิจ
- ชั้นคุณภาพการควบคุมภายใน

1. รายงานของผู้สอบบัญชี
2. รายงานผลการตรวจสอบบัญชี

1. ข้อสังเกตจากการควบคุมภายใน
2. วิเคราะห์ความเสี่ยงทางการเงิน

### Earning : การทำกำไร

- ประสิทธิภาพการดำเนินงาน
- เงินออม / หนี้สินสมาชิก
- เน้นสวัสดิการสมาชิก

### Liquidity : สภาพคล่อง

- ความสามารถในการชำระหนี้ระยะสั้น (ชำระตามกำหนด)
- ความสมดุลของสินทรัพย์และหนี้สินระยะสั้น

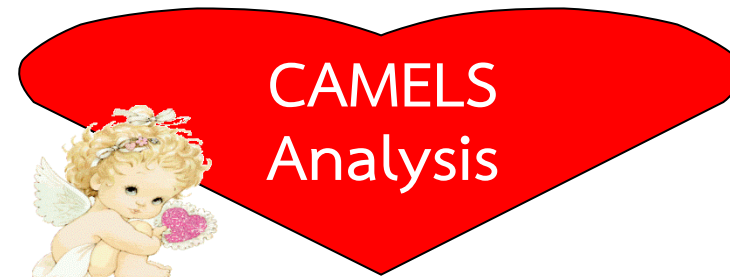
### Sensitivity : ผลกระทบทางธุรกิจ

- COVID 19
- วิกฤติเศรษฐกิจ / ตลาดการแข่งขัน
- นวัตกรรม IT / Social network / Online
- กฎหมาย / การเมือง / นโยบายรัฐ
- ทัศนคติ / ความเชื่อมั่นของสังคม / สมาชิก

CAMELS



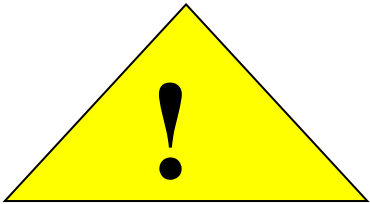
รายละเอียดระบบการตรวจสอบบัญชีสหกรณ์



ก่อนที่จะอ่าน / วิเคราะห์งบการเงิน  
โปรดอ่านรายงานของผู้สอบบัญชีก่อน (การแสดงความเห็น)



- ไม่มีเงื่อนไข หรือ ไม่มีเงื่อนไข แต่มีวรรคเน้น



- มีเงื่อนไข (ระวัง)



- ไม่ถูกต้อง (ระวังมากขึ้น)



- ไม่แสดงความเห็น (โคม่า)



## การแสดงความเห็นแบบไม่มีเงื่อนไข

1. ผู้สอบบัญชีสามารถปฏิบัติงานตรวจสอบการเงินได้ตาม มาตรฐานการสอบบัญชีและระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์
2. ผู้สอบบัญชีสามารถสรุปผลจากหลักฐานการสอบบัญชีได้ว่างการเงินที่ตรวจสอบแสดงฐานะการเงิน ผลการดำเนินการและกระแสเงินสด (ถ้ามี) ของสหกรณ์ โดยถูกต้องตามที่ควรในสาระสำคัญตามระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์

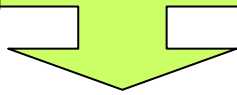
**โปรดสังเกต**  
**วรรคเน้น (ถ้ามี)**



## ไม่มีเงื่อนไข แต่มีวรรคเน้น

รายการ	วรรคและข้อมูลเหตุการณ์ที่เน้น ( แบบไม่มีเงื่อนไข)
1. เงื่อนไข	ต้องเป็นข้อมูลและเหตุการณ์ที่มีสาระสำคัญ และสหกรณ์ได้แสดงหรือเปิดเผยไว้แล้วอย่างเหมาะสมในหมายเหตุประกอบงบการเงิน
2. สถานการณ์ที่พิจารณา 2.1 <u>อาจจำเป็น</u> ต้องเพิ่ม 2.2 <u>อาจเพิ่ม</u> 2.3 <u>ต้องเพิ่ม</u>	<p>เรื่องที่อาจ<u>จำเป็นต้องเพิ่ม</u> เช่น</p> <ul style="list-style-type: none"><li>➢ ความไม่แน่นอนของคดีความ การดำเนินการทางกฎหมาย</li><li>➢ งบการเงินจัดทำตามหลักเกณฑ์อื่น ซึ่งมีใช้เกณฑ์การดำเนินงานต่อเนื่อง</li></ul> <p>เรื่องที่<u>อาจเพิ่ม</u> เช่น</p> <ul style="list-style-type: none"><li>➢ ตัวเลขเปรียบเทียบปีก่อนที่แสดงขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญ ได้มีการปรับปรุงให้ถูกต้องแล้วในปีปัจจุบัน (เนื่องระบบบัญชีสหกรณ์ไม่ได้กำหนดให้มีการปรับปรุงตัวเลขเปรียบเทียบปีก่อน)</li></ul> <p>เรื่องที่<u>ต้องเพิ่ม</u>เช่น</p> <ul style="list-style-type: none"><li>➢ สหกรณ์ปฏิบัติผิดกฎหมาย พระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. 2542 และกฎหมายอื่น ที่เกี่ยวข้อง</li></ul>

# รูปแบบรายงานของผู้สอบบัญชี (แบบไม่มีเงื่อนไข)



เสนอ สมาชิกสหกรณ์.....

ความเห็น

1

ข้าพเจ้าได้ตรวจสอบงบการเงินของสหกรณ์.....ซึ่งประกอบด้วย งบแสดงฐานะการเงิน ณ วันที่.....(ปีปัจจุบัน).....  
งบกำไรขาดทุน และงบกระแสเงินสด (ถ้ามี) สำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกัน และหมายเหตุประกอบงบการเงิน รวมถึงหมายเหตุสรุปนโยบาย  
การบัญชีที่สำคัญ

ข้าพเจ้าเห็นว่า งบการเงินข้างต้นนี้แสดงฐานะการเงินของสหกรณ์..... ณ วันที่.....(ปีปัจจุบัน).....  
ผลการดำเนินงาน และกระแสเงินสด (ถ้ามี) สำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกัน โดยถูกต้องตามที่ควรในสาระสำคัญตามระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์

2

เกณฑ์ในการแสดงความเห็น

พรบ.สหกรณ์ มาตรา 69

ข้าพเจ้าได้ปฏิบัติตามตรวจสอบตามมาตรฐานการสอบบัญชีและตามระเบียบกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ ความรับผิดชอบของข้าพเจ้า  
ได้กล่าวไว้ในส่วนของความรับผิดชอบของผู้สอบบัญชีต่อการตรวจสอบงบการเงินในรายงานของข้าพเจ้า ข้าพเจ้ามีความเป็นอิสระจากสหกรณ์  
และได้ปฏิบัติตามจรรยาบรรณของผู้สอบบัญชีสหกรณ์ ข้าพเจ้าเชื่อว่าหลักฐานการสอบบัญชีที่ข้าพเจ้าได้รับเพียงพอและเหมาะสม เพื่อใช้เป็น  
เกณฑ์ในการแสดงความเห็นของข้าพเจ้า

4

# ข้อมูลและเหตุการณ์ที่เน้น

ในหมายเหตุประกอบงบการเงิน

**ตัวอย่างจริง**

ข้าพเจ้าขอให้สังเกตต่อหมายเหตุประกอบงบการเงินต่อไปนี้

- ข้อ 14** สหกรณ์มีบัญชีเงินรับฝาก ณ วันที่ 31 ตุลาคม 2562 จำนวน ..... บาท ในจำนวนนี้ มีเงินรับฝากจากบุคคลภายนอก จำนวน ..... บาท ซึ่งไม่เป็นไปตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. 2542 มาตรา 46 (5) และสหกรณ์อยู่ระหว่างปฏิบัติให้ถูกต้อง
- ข้อ 7** ในอดีต สหกรณ์ได้ดำเนินธุรกิจจัดหาสลากกินแบ่งรัฐบาลมาจำหน่ายซึ่งไม่เป็นไปตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. 2542 มาตรา 33 (1) และไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งสหกรณ์ ซึ่งมียอดค้างอยู่กับตัวแทนจำหน่ายจำนวน ..... บาท แต่ไม่มีหลักทรัพย์ค้ำประกันลูกหนี้คู่สัญญา ชื่อขายสลากกินแบ่งรัฐบาล จึงทำให้มีความเสี่ยงในการเรียกเก็บหนี้ไม่ได้ แต่คู่สัญญาได้นำที่ดินมาจำนองไว้เป็นหลักประกันในราคาประเมิน ..... บาท ซึ่งสหกรณ์ได้ดำเนินคดีกับคู่สัญญาบริษัทเทวาสิทธิพิชเนศ จำกัด ตามคำสั่งศาล มีมูลค่าทรัพย์สินที่ฟ้อง จำนวน ..... บาท
- ข้อ 9** สหกรณ์ถูกเพิกถอนมติที่ประชุมใหญ่ ซึ่งมีมติจัดสรรกำไรสุทธิประจำปี 2561 ไปแล้วตามคำสั่งของกรมส่งเสริมสหกรณ์ และทำให้สหกรณ์ต้องดำเนินการเรียกคืนเงินปันผล เงินเฉลี่ยคืนและโบนัส จำนวน ..... บาท โดยสหกรณ์ได้รับรู้ลูกหนี้เงินรอเรียกคืนจำนวนดังกล่าวและได้ดำเนินการตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญสำหรับลูกหนี้เงินรอเรียกคืน จำนวนเงินดังกล่าวทั้งจำนวนแล้ว ซึ่งเป็นไปตามมติที่ประชุมคณะกรรมการ ครั้งที่ พิเศษ ..... เมื่อวันที่ .....



# จากรายงานประจำปี 2563 ชสอ.

4

## ข้อมูลและเหตุการณ์ที่เน้น

ข้าพเจ้าขอให้ข้อสังเกตเพิ่มเติมตามหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 16. เกี่ยวกับหนี้สินที่อาจเกิดขึ้นและคดีความ ดังนี้

1. คดีแพ่งหมายเลขดำที่ พ.277/2560 ลงวันที่ 14 กุมภาพันธ์ 2560 บริษัท เมโทรซิสเต็มส์คอร์ปอเรชัน จำกัด (มหาชน) เป็นโจทก์ยื่นฟ้องชุมนุมสหกรณ์ออมทรัพย์แห่งประเทศไทย จำกัด เป็นจำเลยต่อศาลจังหวัดนนทบุรี เรื่อง จำงำทำของ โดยฟ้องชุมนุมสหกรณ์ฯ ว่าผิดนัดชำระหนี้ตามสัญญาจ้างและเรียกค่าเสียหายจากการตกลงทำสัญญาว่าจ้างให้ออกแบบ พัฒนา และติดตั้งโปรแกรมระบบงานสหกรณ์ออมทรัพย์เพื่อสหกรณ์สมาชิก และบริการระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ รวมจำนวนทุนทรัพย์ที่ฟ้อง 204,409,552.00 บาท

2. คดีผู้บริโภคมายเลขดำที่ ผบ.2304/2561 ลงวันที่ 3 มิถุนายน 2561 บริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) เป็นโจทก์ยื่นฟ้องชุมนุมสหกรณ์ออมทรัพย์แห่งประเทศไทย จำกัด เป็นจำเลยต่อศาลจังหวัดนนทบุรี เรื่อง สัญญา เรียกค่าเสียหาย โดยโจทก์ฟ้องว่า เมื่อวันที่ 31 พฤษภาคม 2559 ชุมชนสหกรณ์ฯ ทำสัญญาใช้บริการระบบเครือข่ายสื่อสารข้อมูลไอพี วีพีเอ็น (IP VPN DSL VPN) เพื่อใช้งานในโครงการจัดหาโปรแกรมระบบงานสหกรณ์ออมทรัพย์ให้กับสหกรณ์สมาชิกของชุมนุมสหกรณ์ฯ โดยให้บริการระบบสื่อสารข้อมูลผ่านเครือข่าย Private Link ของโจทก์ พร้อมอุปกรณ์ระบบเครือข่ายในการบริการโปรแกรมสหกรณ์ออมทรัพย์ โดยเชื่อมโยง

วรรค :

ข้อมูล

และเหตุการณ์ที่เน้น

## 4 วรรค : ข้อมูลและเหตุการณ์ที่เน้น

จากกรณีผลคดียังไม่ถึงที่สุด ซึ่งอาจมีการเปลี่ยนแปลงคำพิพากษาของศาลได้ จึงมีเหตุให้มีจำเป็นต้องบันทึกประมาณการหนี้สินที่อาจเกิดขึ้นจากผลของคดีความดังกล่าว

ข้าพเจ้าขอให้ข้อสังเกตเพิ่มเติม ดังนี้

ตามหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 4. ในระหว่างปีคณะกรรมการดำเนินการชุดที่ 47 ในการประชุมครั้งที่ 16 (วาระพิเศษ) เมื่อวันที่ 4 เมษายน 2563 มีมติอนุมัติช่วยเหลือสหกรณ์สมาชิกที่ได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัส CORONA 2019 (COVID – 19) โดยการพักชำระหนี้เงินต้นให้แก่สหกรณ์สมาชิกทุกรายเป็นระยะเวลา 3 เดือน โดยให้ส่งชำระเฉพาะดอกเบี้ย และยกเว้นเบี้ยปรับผิดนัดชำระหนี้ เริ่มตั้งแต่เดือนเมษายน 2563 - มิถุนายน 2563

ชุมนุมสหกรณ์ฯ มีลูกหนี้เงินกู้ที่พักชำระหนี้ต้นเงินกู้ จำนวน 26 สหกรณ์ (45 สัญญา) เป็นเงิน 237,342,069.91 บาท ชุมชนสหกรณ์ฯ ไม่มีการตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญลูกหนี้เงินกู้อ้างกล่าวเนื่องจากลูกหนี้ชำระหนี้ได้ตามปกติ

ทั้งนี้ ความเห็นของข้าพเจ้าต่องบการเงินมิได้มีเงื่อนไขในเรื่องที่ข้าพเจ้าขอให้ข้อสังเกตข้างต้น

ความรับผิดชอบของคณะกรรมการดำเนินการชุมนุมสหกรณ์ฯ ต้องบการเงิน

คณะกรรมการดำเนินการชุมนุมสหกรณ์ฯ มีหน้าที่รับผิดชอบในการจัดทำและนำเสนองบการเงินเหล่านี้ โดยถูกต้องตามที่ควรตามระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์ และรับผิดชอบเกี่ยวกับการควบคุมภายในที่คณะกรรมการดำเนินการชุมนุมสหกรณ์ฯ พิจารณาว่าจำเป็นเพื่อให้สามารถจัดทำงบการเงินที่ปราศจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญ ไม่ว่าจะเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาดในการจัดทำงบการเงิน คณะกรรมการดำเนินการชุมนุมสหกรณ์ฯ รับผิดชอบในการประเมินความสามารถของชุมนุมสหกรณ์ฯ ในการดำเนินงานต่อเนื่อง การเปิดเผยเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานต่อเนื่องในกรณีที่มีเรื่องดังกล่าวและการใช้เกณฑ์การบัญชีสำหรับการดำเนินงานต่อเนื่อง เว้นแต่คณะกรรมการดำเนินการชุมนุมสหกรณ์ฯ มีความตั้งใจที่จะเลิกชุมนุมสหกรณ์ฯ หรือหยุดดำเนินงาน หรือไม่สามารถดำเนินงานต่อเนื่องต่อไปได้

ความรับผิดชอบของผู้สอบบัญชีต่อการตรวจสอบงบการเงิน

การตรวจสอบของข้าพเจ้ามีวัตถุประสงค์เพื่อให้ได้ความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลว่างบการเงินโดยรวมปราศจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญหรือไม่ ไม่ว่าจะเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาด และเสนอรายงานของผู้สอบบัญชี ซึ่งรวมความเห็นของข้าพเจ้าอยู่ด้วย ความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผล คือความเชื่อมั่นในระดับสูง แต่ไม่ได้เป็นการรับประกันว่าการปฏิบัติงานตรวจสอบตามมาตรฐานการสอบบัญชีและระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์จะสามารถตรวจพบข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญที่มีอยู่ได้เสมอไป ข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอาจเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาดและถือว่ามีสาระสำคัญ เมื่อคาดการณ์ได้อย่างสมเหตุสมผลว่ารายการที่ขัดต่อข้อเท็จจริงแต่ละรายการหรือทุกรายการรวมกันจะมีผลต่อการตัดสินใจทางเศรษฐกิจของผู้ใช้งบการเงินจากการใช้งบการเงินเหล่านี้

ในการตรวจสอบของข้าพเจ้าตามมาตรฐานการสอบบัญชีและระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์ ข้าพเจ้าได้ใช้ดุลยพินิจและการสังเกตและสงสัยเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพตลอดการตรวจสอบ การปฏิบัติงานของข้าพเจ้ารวมถึง



- แสดงความเห็นแบบ **มีเงื่อนไข ( ระวัง )**

1. ผู้สอบบัญชีได้หลักฐานการสอบบัญชีที่เหมาะสมพอเพียงซึ่งให้ข้อสรุปได้ว่าแต่ละรายการหรือผลรวมหลายรายการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญแต่ส่งผลกระทบต่อไม่แผ่กระจายในงบการเงิน เช่น งบการเงินของสหกรณ์ไม่ได้จัดทำตามกฎหมายและระเบียบที่นายทะเบียนสหกรณ์กำหนด / นโยบายการบัญชีไม่เหมาะสม / นำนโยบายการบัญชีไปใช้ผิด / การเปิดเผยข้อมูลไม่เหมาะสม / ไม่เพียงพอ
2. ผู้สอบบัญชีไม่สามารถหาหลักฐานการสอบบัญชีที่เหมาะสมอย่างเพียงพอเป็นหลักฐานสนับสนุนการแสดงความเห็น แต่ผู้สอบบัญชีสรุปได้ว่าแต่ละรายการหรือผลรวมหลายรายการจะแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงซึ่งตรวจไม่พบจะส่งผลกระทบต่ออันเป็นสาระสำคัญแต่ไม่แผ่กระจายในงบการเงิน เช่น เนื้อหาการควบคุมของสหกรณ์ / ถูกจำกัดขอบเขตโดยคณะกรรมการ เป็นต้น

## ร้านสหกรณ์ เป้าตั้ง จำกัด

แสดงความเห็นแบบมีเงื่อนไข ปีบัญชี 31 มีนาคม 2562

**เงื่อนไข** - ไม่สามารถหาหลักฐานการสอบบัญชีที่เหมาะสมอย่างเพียงพอ

ตัวอย่างจริง

### ลูกหนี้การค้า

- ผู้สอบบัญชีไม่สามารถขอคำยืนยันยอดลูกหนี้การค้าคงเหลือ ณ 31 มีนาคม 2562 จำนวน 5,329,765.90 บาท เนื่องจาก สหกรณ์ไม่มีที่อยู่และไม่สามารถหาตัวตนของลูกหนี้ได้

### ทุนเรือนหุ้น

- สามารถขอคำยืนยันยอดโดยตรงจากสมาชิกได้ 23 ราย จำนวนเงิน 55,400 บาท จากสมาชิก 1,897 และจำนวนเงิน 230,400 บาท คิดเป็น ร้อยละ 1.21 และ ร้อยละ 24.05 ของจำนวนราย และจำนวนทุนเรือนหุ้น ซึ่งผู้สอบบัญชีไม่สามารถใช้วิธีการตรวจสอบอื่นให้เป็นที่พอใจในความมีอยู่จริงของทุนเรือนหุ้นที่ไม่สามารถขอยืนยันได้

ตัวอย่าง

## เกณฑ์ในการแสดงความเห็นอย่างมีเงื่อนไข

หลักทรัพย์ระยะสั้นในความต้องการของตลาดของสหกรณ์แสดงในงบแสดงฐานะการเงินด้วย จำนวน... บาท  
สหกรณ์ไม่ได้ตีราคาหลักทรัพย์ดังกล่าวด้วยมูลค่ายุติธรรม แต่ได้ใช้ราคาทุน ซึ่งไม่เป็นไปตามระเบียบ  
นายทะเบียนสหกรณ์ ข้อมูลของสหกรณ์แสดงให้เห็นว่าหากสหกรณ์ได้ตีราคาหลักทรัพย์ในความต้องการของตลาด  
ดังกล่าว ด้วยมูลค่ายุติธรรมสหกรณ์ต้องรับรู้ขาดทุนที่ยังไม่เกิดขึ้นจริง จำนวน.... บาท ในงบกำไรขาดทุนสำหรับ  
ปีบัญชี โดยมูลค่าตามบัญชีของหลักทรัพย์ดังกล่าวในงบแสดงฐานะการเงิน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 จะลดลง  
ด้วยจำนวนเดียวกัน ผลการดำเนินงานสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2560 จะเปลี่ยนจากกำไรสุทธิจำนวน... บาท  
เป็นขาดทุนสุทธิ จำนวน.... บาท

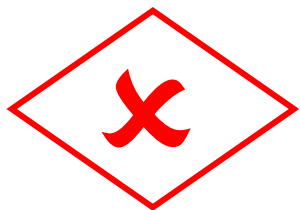
## เกณฑ์ในการแสดงความเห็นอย่างมีเงื่อนไข

ตัวอย่าง

ข้าพเจ้ายังไม่ได้รับคำตอบจากหนังสือยืนยันยอดลูกหนี้การค้า ซึ่งมียอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 จำนวน..... บาท และข้าพเจ้าไม่สามารถใช้วิธีการตรวจสอบอื่นให้เป็นที่พอใจในมูลค่าของลูกหนี้การค้าดังกล่าว

ข้าพเจ้าไม่ได้เข้าสังเกตการณ์การตรวจนับสินค้าคงเหลือสิ้นปี ซึ่งแสดงอยู่ในงบแสดงฐานะการเงิน จำนวน..... บาท ทั้งนี้เนื่องจากวันที่สหกรณ์ตรวจนับสินค้าเป็นวันก่อนที่ข้าพเจ้าได้รับการแต่งตั้งเป็นผู้สอบบัญชีสหกรณ์และ**ข้าพเจ้าไม่สามารถใช้วิธีการตรวจสอบอื่น ให้เป็นที่พอใจในปริมาณของสินค้าคงเหลือดังกล่าวได้ ข้าพเจ้าจึงไม่สามารถสรุปได้ว่าจำเป็นต้องปรับปรุงจำนวนเงินของสินค้าคงเหลือนั้นหรือไม่เพียงใด** ซึ่งหากจำเป็นต้องปรับปรุงจะมีผลกระทบต่อกำไรสุทธิสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2560 ยอดรวมสินทรัพย์และทุนของสหกรณ์ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560

ข้าพเจ้าได้ปฏิบัติงานตรวจสอบตามมาตรฐานการสอบบัญชี และระเบียบกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ ความรับผิดชอบของข้าพเจ้าได้กล่าวไว้ ในส่วนของความรับผิดชอบของผู้สอบบัญชีต่อการตรวจสอบงบการเงินในรายงานของข้าพเจ้า ข้าพเจ้ามีความเป็นอิสระจากสหกรณ์และได้ปฏิบัติตามจรรยาบรรณของผู้สอบบัญชีสหกรณ์ ข้าพเจ้าเชื่อว่าหลักฐานการสอบบัญชี ที่ข้าพเจ้าได้รับเพียงพอและเหมาะสมเพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการแสดงความเห็น**อย่างมีเงื่อนไข**ของข้าพเจ้า



## - ไม่ถูกต้อง ( ระวังมากขึ้น )

ผู้สอบบัญชีแสดงความเห็นว่างบการเงินไม่ถูกต้อง เมื่อผู้สอบบัญชีได้หลักฐานการสอบบัญชีที่เหมาะสมอย่างเพียงพอ ซึ่งให้ข้อสรุปได้ว่าแต่ละรายการหรือผลรวมหลายรายการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญและส่งผลกระทบกระจายในงบการเงิน



## - ไม่แสดงความเห็น ( อาการโคม่า )

1. ผู้สอบบัญชีไม่สามารถหาหลักฐานการสอบบัญชีที่เหมาะสมอย่างเพียงพอเพื่อเป็นหลักฐานสนับสนุนการแสดงความคิดเห็น และผู้สอบบัญชีสรุปได้ว่ามีความเป็นไปได้ที่แต่ละรายการหรือผลรวมหลายรายการจะแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริง ซึ่งตรวจไม่พบ (ถ้ามี) จะส่งผลกระทบอันเป็นสาระสำคัญและส่งผลกระทบกระจายในงบการเงิน
2. ในกรณีที่มีความไม่แน่นอนหลายสถานการณ์ (ซึ่งเกิดได้ยาก) และผู้สอบบัญชีสรุปได้ว่า ถึงแม้จะได้รับหลักฐานการสอบบัญชีที่เหมาะสมอย่างเพียงพอสำหรับความไม่แน่นอนแต่ละสถานการณ์ก็เป็นไปได้ที่จะแสดงความคิดเห็นต่องบการเงิน เนื่องจากความไม่แน่นอนต่างๆ อาจมีความสัมพันธ์กันและมีความเป็นไปได้ที่จะสะสมผลกระทบต่องบการเงินเพิ่มมากขึ้น



ระเบียบกรมตรวจบัญชีสหกรณ์  
ว่าด้วยการสอบบัญชีสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๖๒

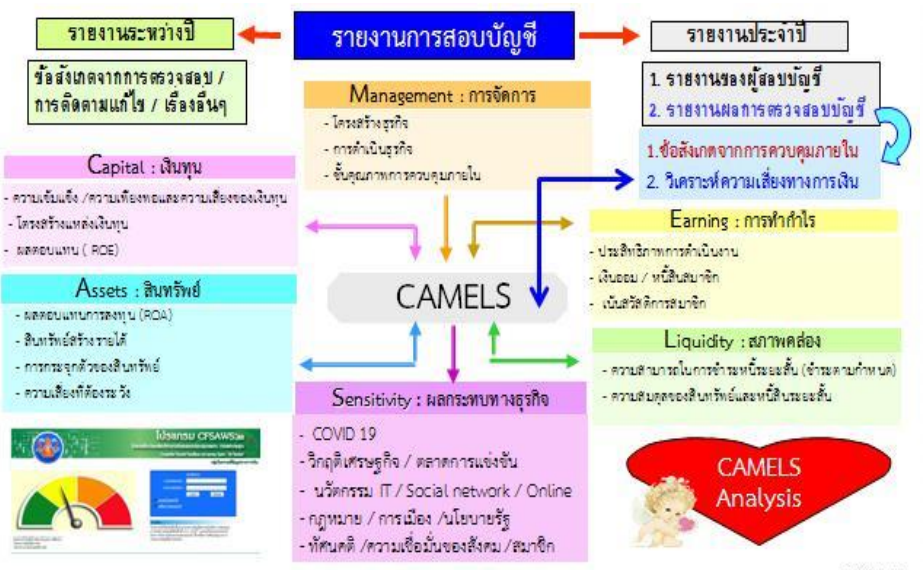
## 2. รูปแบบการรายงานผลการตรวจสอบบัญชีประจำปี ( รายงานยาว )

รายงานผลการตรวจสอบบัญชี  
สหกรณ์.....จำกัด  
จังหวัด.....  
สำหรับปีสิ้นสุด วันที่.....

เสนอ อธิบดีกรมตรวจบัญชีสหกรณ์

ตามที่อธิบดีกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ได้แต่งตั้งให้ข้าพเจ้าเป็นผู้สอบบัญชีสหกรณ์.....จำกัด  
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่..... นั้น ข้าพเจ้าได้ตรวจสอบงบการเงินประจำปีและแสดงความเห็น  
ในรายงานของผู้สอบบัญชี...(ระบุรูปแบบการแสดงความเห็น)...ลงวันที่..... นั้น

- ข้าพเจ้าขอรายงานผลการตรวจสอบบัญชี ดังนี้
- ข้อสังเกตที่พบจากการตรวจสอบ เกี่ยวกับจุดอ่อนของการควบคุมภายใน
    - ด้านการบริหารจัดการทั่วไป
    - ด้านการดำเนินธุรกิจ
  - ผลการวิเคราะห์ความเสี่ยงทางการเงิน
    - ความเสี่ยงพอของเงินทุน
    - คุณภาพของสินทรัพย์
    - ขีดความสามารถในการบริหาร
    - การทำกำไร
    - สภาพคล่อง
    - ผลกระทบของธุรกิจ
  - การติดตามแก้ไขข้อสังเกต
    - .....
    - .....
  - เรื่องอื่น





# 1. ข้อสังเกตที่พบจากการตรวจสอบ



1. **ข้อสังเกตต่อรายการในงบการเงิน** เป็นข้อสังเกตตามรายการบัญชีในงบแสดงฐานะการเงิน (สินทรัพย์ หนี้สิน และทุน) ที่ผู้สอบบัญชีพิจารณาแล้วว่าข้อสังเกตที่ตรวจพบนั้น สามารถระบุได้ว่าเป็นองค์ประกอบของรายการบัญชี งบแสดงฐานะการเงิน วัตถุประสงค์เป็นตัวเลขเงินได้
2. **ข้อสังเกตอื่น ๆ ที่ไม่ปรากฏในงบการเงิน** เป็นข้อสังเกตที่ผู้สอบบัญชีพิจารณาแล้วไม่สามารถระบุได้ว่าเป็นองค์ประกอบของรายการบัญชีใดในงบแสดงฐานะการเงิน แต่เป็นข้อสังเกตที่เกิดจากการที่สหกรณ์ไม่มีระบบการควบคุมภายใน / มีแต่ไม่เหมาะสม หรือการไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย สหกรณ์หรือกฎหมายอื่นที่สำคัญ ( ไม่ระบุจำนวนเงิน )



## 2. ผลการวิเคราะห์ความเสี่ยงทางการเงิน ด้วย CAMELS ANALYSIS ( รายงานยาว )



**C**apital Strength : ความเพียงพอ / ความเข้มแข็งของเงินทุน

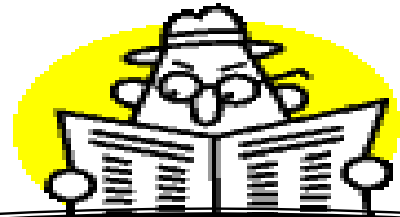
**A**sset Quality : คุณภาพของสินทรัพย์

**M**anagement Ability : ความสามารถในการบริหารธุรกิจ

**E**arning Sufficiency : ความสามารถในการทำกำไร

**L**iquidity : สภาพคล่องทางการเงิน

**S**ensitivity : ความเสี่ยงจากปัจจัยภายนอก



ทบทวน

ความรู้เกี่ยวกับงบการเงิน



# ผู้ใช้บริการเงิน

วางแผน / ควบคุมการเงิน

ผู้บริหาร

ตรวจสอบ / ให้ข้อสังเกต / เสนอแนะ

ผู้ตรวจสอบกิจการ

ผลตอบแทน / เงินปันผล

ผู้เป็นเจ้าของ

งบการเงิน

เจ้าหน้าที่

ผู้ลงทุน

ผู้สอบบัญชี

ภาครัฐ

วิเคราะห์ความเสี่ยง

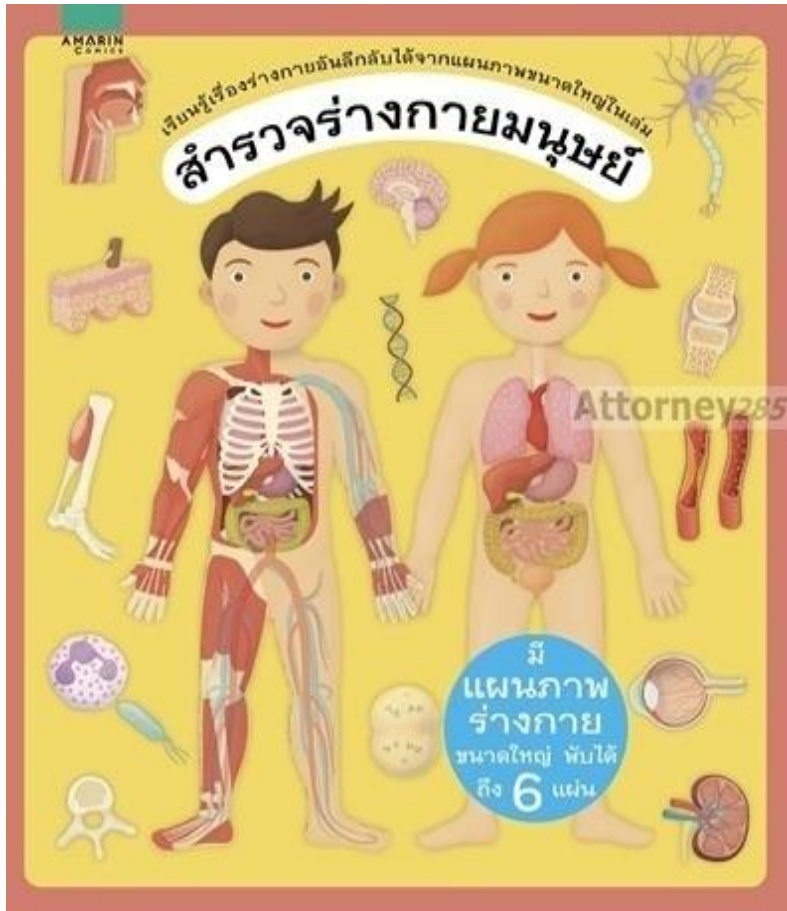
ตรวจสอบ / แสดงความเห็น  
ต่องบการเงิน / ให้ข้อสังเกต

กำกับดูแล  
กำหนดนโยบาย

วิเคราะห์สินเชื่อ

# งบการเงิน

## ใบแสดงผลตรวจสุขภาพทางการเงิน



**สุขภาพการเงิน (Money Fitness) :** การมีสภาวะทางการเงินที่เหมาะสมแก่การดำรงอยู่อย่างเพียงพอ และเป็นพื้นฐานสู่ความมั่นคงทางการเงินในอนาคต จึงเป็นสิ่งจำเป็นที่ต้องควบคุมดูแลรักษาให้ดี ไม่แตกต่างจากสุขภาพของร่างกายและจิตใจมนุษย์

**งบการเงิน** ถือเป็นสารสนเทศอันผลงานของสหกรณ์ได้ดีและชัดเจนที่สุด ข้อมูลและรายการต่างๆ ในงบการเงินมีความสำคัญ และเป็นประโยชน์ต่อการบริหารจัดการสหกรณ์ในการพิจารณาตัดสินใจ เพื่อพัฒนาสหกรณ์ให้มีความเข้มแข็ง มั่นคงต่อไป

1. งบแสดงฐานะทางการเงิน (สินทรัพย์ = หนี้สิน + ทุน) = ความร่ำรวย

บ่งบอกถึงฐานะการเงินของสหกรณ์ ณ เวลาใดเวลาหนึ่ง เหมือนมรดกตกทอดกันมา ตั้งแต่เริ่มก่อตั้งสหกรณ์ ทำให้ทราบว่าสหกรณ์มีโครงสร้างทางการเงินอย่างไร ได้เงินมาจากไหนและใช้ไปทางใดบ้าง และเหลือเท่าไร



2. งบกำไรขาดทุน (รายได้ / ต้นทุน / ค่าใช้จ่าย / กำไร) = ความสามารถทำกำไร

บ่งบอกถึงผลการดำเนินงานของสหกรณ์ ว่ามีความสามารถในการนำเงินทุนของสหกรณ์มาใช้ให้เกิดรายได้ ผลตอบแทนมากน้อย เพียงใด คำนวณกับต้นทุน / ค่าใช้จ่ายหรือไม่ กำไรเฉพาะธุรกิจเป็นอย่างไร

3. งบกระแสเงินสด (เงินสดหมุนเวียนที่รับ / จ่ายออกไป) = ความมั่นคง

บ่งบอกว่าเงินสดที่สหกรณ์ได้มาและจ่ายออกไปของแต่ละกิจกรรมว่ารับ - จ่ายอะไรบ้าง ทำให้ทราบถึงสภาพคล่องทางการเงินได้เป็นอย่างดี

4. หมายเหตุประกอบงบการเงิน (นโยบายบัญชีที่ใช้ / รายละเอียดประกอบงบการเงิน) = ความโปร่งใส

# งบการเงินของสหกรณ์

งบแสดงฐานะการเงิน

งบกำไรขาดทุน

งบกระแสเงินสด

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

ออมทรัพย์ / **เครดิต** เฉพาะที่มีธุรกิจ  
สินเชื่อ / รับฝาก)

งบแสดงฐานะการเงิน

งบกำไรขาดทุน

งบต้นทุนขาย/บริการ

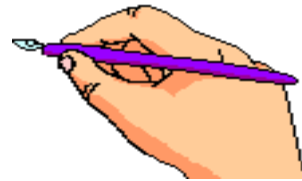
งบต้นทุนการผลิต

หมายเหตุประกอบงบการเงิน

การเกษตร / นิคม / ประมง /  
ร้านค้า / บริการ / **เครดิต**



งบแสดงฐานะการเงิน



สินทรัพย์

หนี้สินและ  
ทุนของสหกรณ์

สินทรัพย์

หนี้สิน

หมุนเวียน

หมุนเวียน

หนี้สินไม่หมุนเวียน

สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน

ทุนของสหกรณ์

- ออมทรัพย์

- เครดิต (เฉพาะกู้ และรับฝากเงิน)

สหกรณ์.....จำกัด

งบแสดงฐานะการเงิน

ณ วันที่ .....และ.....

ปี 2562

ปี 2561

สินทรัพย์

บาท

บาท

หมายเหตุ

สินทรัพย์หมุนเวียน

เงินสดและเงินฝากธนาคาร

2

.....

.....

เงินฝากสหกรณ์อื่น

3

.....

.....

เงินส่งชำระหนี้ระหว่างทาง

.....

.....

เงินลงทุนระยะสั้น

4

.....

.....

เงินให้กู้ยืมระยะสั้น - สุทธิ

5

.....

.....

ลูกหนี้ระยะสั้น - สุทธิ

6

.....

.....

ดอกเบี้ยเงินให้กู้ค้างรับ - สุทธิ

7

.....

.....

สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น

9

.....

.....

รวมสินทรัพย์หมุนเวียน

.....

.....

- ออมทรัพย์

- เครดิต (เฉพาะกู้ และฝากเงิน)

สหกรณ์.....จำกัด

งบแสดงฐานะการเงิน

ณ วันที่ .....และ.....

ปี 2562

ปี 2561

สินทรัพย์

บาท

บาท

หมายเหตุ

สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน

เงินลงทุนระยะยาว

4

.....

.....

เงินให้กู้ยืมระยะยาว - สุทธิ

5

.....

.....

ลูกหนี้ระยะยาว - สุทธิ

6

.....

.....

ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ - สุทธิ

9

.....

.....

สินทรัพย์ไม่มีตัวตน

10

.....

.....

สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น

11

.....

.....

รวมสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน

.....

.....

รวมสินทรัพย์

.....

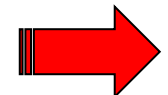
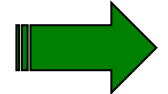
.....

		ปี 2562	ปี 2561
		บาท	บาท
<b>หนี้สินและทุนของสหกรณ์</b>			
<b>หนี้สินหมุนเวียน</b>			
เงินเบิกเกินฯและเงินกู้ยืมระยะสั้น	12	.....	.....
ส่วนของหนี้สินไม่หมุนเวียนที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	15,16	.....	.....
<b>เงินรับฝาก</b>	13	.....	.....
ค่าบำรุงสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทยค้างจ่าย		.....	.....
หนี้สินหมุนเวียนอื่น	14	.....	.....
รวมหนี้สินหมุนเวียน		.....	.....
<b>หนี้สินไม่หมุนเวียน</b>			
เงินกู้ยืมระยะยาว	15	.....	.....
เจ้าหนี้ค่าเช่าซื้อสินทรัพย์	16	.....	.....
หนี้สินไม่หมุนเวียนอื่น	17	.....	.....
รวมหนี้สินไม่หมุนเวียน		.....	.....
รวมหนี้สิน		.....	.....

ปี 2562      ปี 2561  
 บาท           บาท

**ทุนของสหกรณ์**

ทุนเรือนหุ้น (มูลค่าหุ้นละ.....บาท)		.....	.....
ทุนสำรอง		.....	.....
ทุนสะสมตามข้อบังคับ ระเบียบอื่น ๆ	18	.....	.....
กำไร (ขาดทุน) จากเงินลงทุนที่ยังไม่เกิดขึ้น	19	.....	.....
ส่วนเกินทุนจากการตีราคาสินทรัพย์		.....	.....
(ขาดทุนสะสม)		.....	.....
กำไร (ขาดทุน) สุทธิประจำปี		.....	.....
รวมทุนของสหกรณ์		.....	.....
รวมหนี้สินและทุนของสหกรณ์		.....	.....



หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

(.....)  
 ประธานกรรมการ  
 (.....)  
 เลขานุการ  
 วันที่.....

สหกรณ์.....จำกัด

งบกำไรขาดทุน

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ .....

ธุรกิจสินเชื่อ

ออมทรัพย์ /  
เครดิต (เฉพาะกู้ และฝาก)

ปี 25.....

ปี 25.....

บาท

%

บาท

%

รายได้ดอกเบี้ยและผลตอบแทนจากเงินลงทุน

ดอกเบี้ยรับเงินให้กู้

.....

ดอกเบี้ยรับเงินฝาก

.....

ผลตอบแทนจากเงินลงทุน

.....

.....

.....

รวมรายได้ดอกเบี้ยและผลตอบแทนจากเงินลงทุน

..... 100 ..... 100

ค่าใช้จ่ายดอกเบี้ยและเงินลงทุน

.....

หัก หนี้สงสัยจะสูญและหนี้สูญ

.....

รายได้ดอกเบี้ยและผลตอบแทนจากเงินลงทุนสุทธิ

.....

บวก รายได้อื่น

.....

หัก ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน

.....

กำไร (ขาดทุน) สุทธิ

.....

# งบกระแสเงินสด

...สำหรับ...

สหกรณ์ออมทรัพย์ / เครดิตยูเนียน

ที่ดำเนินธุรกิจให้สินเชื่อ / รับฝากเงิน

## เกณฑ์คงค้าง & เกณฑ์เงินสด

ระเบียบ นทส. ว่าด้วยการบัญชีของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร พ.ศ. 2563

ข้อ 7 ให้สหกรณ์บันทึกบัญชีตามเกณฑ์คงค้างและนโยบายการบัญชีที่สำคัญที่สหกรณ์กำหนด

**เกณฑ์คงค้าง (Accrual Basis)** หรือเกณฑ์พึงรับพึงจ่าย เป็นเกณฑ์การบันทึกรายได้หรือค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นในงวดบัญชีใดก็ให้บันทึกเป็นรายได้หรือค่าใช้จ่ายในงวดบัญชีที่เกิดรายการนั้นตามสิทธิเรียกร้องหรือเกิดภาระที่ต้องจ่ายเงิน เช่น รายได้ค้างรับ / รายได้รับล่วงหน้า / ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย / ค่าใช้จ่ายจ่ายล่วงหน้า รวมถึงการประมาณการค่าใช้จ่าย ณ วันสิ้นปีทางบัญชี ( เช่น ค่าเสื่อมราคา หนี้สงสัยจะสูญ ค่าตัดจำหน่ายสินทรัพย์ ) เพื่อให้แสดงผลการดำเนินงานของแต่ละงวดบัญชีนั้นอย่างเหมาะสม

**เกณฑ์เงินสด ( Cash Basis )** เป็นการบันทึกบัญชีเมื่อได้รับหรือจ่ายเงินสดจริง โดยไม่ได้คำนึงถึงว่ารายได้หรือค่าใช้จ่ายจะอยู่ในรอบระยะเวลาบัญชีใด ได้แก่ รายได้รับล่วงหน้า / รายจ่ายจ่ายล่วงหน้า



# งบกระแสเงินสด

เป็นการวิเคราะห์เพื่อให้เห็นการเคลื่อนไหวเปลี่ยนแปลงเงินสดในช่วงเวลาใดเวลาหนึ่ง เพื่อให้ทราบถึงสภาพคล่องของกิจการว่าเงินสดที่ได้รับมาในระหว่างงวดบัญชีหนึ่งๆเพียงพอที่จะใช้จ่ายในกิจกรรมต่างๆ ของกิจการหรือไม่ นอกจากนี้ยังใช้ประเมินความสามารถในการบริหารการเงิน ทั้งเงินที่ได้มาและที่จ่ายไปใน กิจกรรมดำเนินงาน / กิจกรรมลงทุน และกิจกรรมจัดหาเงิน และเป็นข้อมูลในการจัดทำงบประมาณเงินสดที่จะได้รับและคาดว่าจะจ่ายในงวดต่อไป เพื่อการบริหารการเงินให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น



รูปแบบงบกระแสเงินสด

สหกรณ์ออมทรัพย์.....จำกัด

งบกระแสเงินสด

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่.....

1

ปี 25.....

ปี 25.....

บาท

บาท

กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน

กำไร (ขาดทุน) สุทธิ

.....

.....

รายการปรับปรุงเพื่อกระทบยอดกำไร (ขาดทุน) สุทธิเป็นเงินสดสุทธิ

จากกิจกรรมดำเนินงาน

ค่าเสื่อมราคาอาคารและอุปกรณ์

.....

.....

หนี้สงสัยจะสูญลูกหนี้

.....

.....

หนี้สงสัยจะสูญดอกเบี้ย

.....

.....

หนี้สูญรับคืนลูกหนี้

(.....)

(.....)

หนี้สูญรับคืนดอกเบี้ย

(.....)

(.....)

สหกรณ์ออมทรัพย์.....จำกัด

งบกระแสเงินสด

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่.....

กำไร (ขาดทุน) จากการดำเนินงานก่อนการเปลี่ยนแปลง  
ในสินทรัพย์และหนี้สินดำเนินงาน

← กำไรเงินสด

สินทรัพย์ดำเนินงาน

เงินสดจ่ายเงินให้คู่แข่งสหกรณ์ (.....) (.....)

เงินสดรับจากเงินให้คู่แข่งสหกรณ์ .....

เงินสดจ่ายลูกหนี้เงินกู้ฉุกเฉิน (.....) (.....)

เงินสดรับจากลูกหนี้เงินกู้ฉุกเฉิน .....

เงินสดจ่ายลูกหนี้เงินกู้สามัญ (.....) (.....)

เงินสดรับจากลูกหนี้เงินกู้สามัญ .....

เงินสดจ่ายลูกหนี้เงินกู้พิเศษ (.....) (.....)

เงินสดรับจากลูกหนี้เงินกู้พิเศษ .....

เงินสดรับจากลูกหนี้ตัวแทนหักเงินส่ง .....

เงินสดจ่ายเงินยืมโดยตรง (.....) (.....)

สหกรณ์ออมทรัพย์.....จำกัด

งบกระแสเงินสด

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่.....

หนี้สินดำเนินงาน

เงินสดจ่ายค่าใช้จ่ายค้างจ่าย

(.....) (.....)

เงินสดรับรายได้รับล่วงหน้า

.....

เงินสดรับรายได้ค้างรับ

.....

เงินสดจ่ายจากสำรองบำเหน็จเจ้าหน้าที่

(.....) (.....)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

เงินสดสุทธิได้มาจาก (ใช้ไปใน) กิจกรรมดำเนินงาน

1

.....

2

**กระแสเงินสดจากกิจกรรมลงทุน**

เงินสดจ่ายซื้อพันธบัตร

เงินสดจ่ายซื้อหุ้นกู้

เงินสดจ่ายซื้อหุ้นทุน

.....

เงินสดรับจากการไถ่ถอน/จำหน่ายพันธบัตร

เงินสดรับจากการไถ่ถอน/จำหน่ายหุ้นกู้

เงินสดรับจากการจำหน่ายหุ้นทุน

.....

เงินสดจ่ายซื้อที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ (ระบุรายการ)

เงินสดรับจากการจำหน่ายที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ (ระบุรายการ)

เงินสดรับบริจาคเพื่อก่อสร้างสินทรัพย์ (ระบุรายการ)

ปี 25.....

บาท

ปี 25.....

บาท

(.....)

(.....)

(.....)

(.....)

(.....)

(.....)

(.....)

(.....)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

(.....)

(.....)

.....

.....

.....

.....

ปี 25.....

ปี 25.....

บาท

บาท

เงินสดจ่ายจากเงินบริจาคเพื่อก่อสร้างสินทรัพย์ (ระบुरายการ)

(.....)

(.....)

เงินสดจ่ายค่าใช้จ่ายรอดัดบัญชี (เกี่ยวกับที่ดิน อาคารและอุปกรณ์)

(.....)

(.....)

(ระบुरายการ)

.....

.....

.....

เงินสดสุทธิได้มาจาก (ใช้ไปใน) กิจกรรมลงทุน

2

กระแสเงินสดจากกิจกรรมจัดหาเงิน

3

เงินสดรับเงินเบิกเกินบัญชีธนาคาร

.....

.....

เงินสดจ่ายชำระหนี้เงินเบิกเกินบัญชีธนาคาร

(.....)

(.....)

เงินสดรับเงินกู้ยืม

.....

.....

เงินสดจ่ายชำระหนี้เงินกู้ยืม

(.....)

(.....)

เงินสดรับจากเงินรับฝาก

.....

.....

เงินสดจ่ายคืนเงินรับฝาก

(.....)

(.....)

เงินสดรับเงินสะสมเจ้าหน้าที่

.....

.....

เงินสดจ่ายคืนเงินสะสมเจ้าหน้าที่

(.....)

(.....)

ปี 25.....

ปี 25.....

บาท

บาท

(.....)

(.....)

(.....)

(.....)

(.....)

(.....)

.....

.....

(.....)

(.....)

.....

.....

(.....)

(.....)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

เงินสดจ่ายเงินปันผล

เงินสดจ่ายเงินเฉลี่ยคืน

เงินสดจ่ายเงินโบนัสกรรมการและเจ้าหน้าที่

เงินสดรับจากทุนเรือนหุ้น

เงินสดจ่ายคืนทุนเรือนหุ้น

เงินสดรับทุนสะสมตามระเบียบและข้อบังคับ (ระบुरายการ)

เงินสดจ่ายทุนสะสมตามระเบียบและข้อบังคับ (ระบुरายการ)

.....

.....

3

เงินสดสุทธิได้มาจาก (ใช้ไปใน) กิจกรรมจัดหาเงิน

เงินสดสุทธิเพิ่มขึ้น (ลดลง)

1

+

2

+

3



# หมายเหตุประกอบงบการเงิน

1. **สรุปถึงหลักเกณฑ์หรือนโยบายการบัญชีที่สำคัญ ซึ่งสหกรณ์ถือใช้** เช่น วิธีการรับรู้รายได้ , การแสดงมูลค่าของเงินลงทุนทั้งที่อยู่และไม่อยู่ในตลาดหลักทรัพย์ / การตีราคาสินค้าคงเหลือ / วัสดุคงเหลือ , วิธีการคิดค่าเสื่อมราคาอาคารและอุปกรณ์ , ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ , สิทธิในการใช้ซอฟต์แวร์ต่างๆ , การดำรงสินทรัพย์สภาพคล่องของสหกรณ์

2. **ขยายความแสดงรายละเอียดประกอบรายการที่แสดงในงบการเงิน** ซึ่งรวมถึงข้อจำกัดต่างๆ ที่มีต่อกรรมสิทธิ์หรือสิทธิในการใช้สินทรัพย์หลักประกันที่ให้กับหนี้สิน ข้อมูลเกี่ยวกับทุนของสหกรณ์ เช่น เงินสดและเงินฝากธนาคาร เงินให้กู้ยืม ลูกหนี้ สินค้าคงเหลือ เงินลงทุน ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ เงินรับฝาก เจ้าหนี้การค้า เงินกู้ยืมระยะยาว ทุนของสหกรณ์ (คำนวณมูลค่าต่อหุ้นใหม่ กรณีสหกรณ์มีผลขาดทุนสะสม หรือสหกรณ์ขอผ่อนใช้คืนเงินค้ำขาดทุนสะสม ) ทุนสะสมตามข้อบังคับ เป็นต้น

3. **เปิดเผย ข้อมูลเพิ่มเติมอื่น ๆ ที่ไม่ได้แสดงไว้ในงบการเงิน** เช่น เหตุการณ์สำคัญที่เกิดขึ้นหลังวันที่ในงบการเงินแต่ก่อนวันที่ผู้สอบบัญชีแสดงความคิดเห็นต่องบการเงิน โดยสรุปจะเนื้อหาและจำนวนเงินที่เกี่ยวข้องเปิดเผยไว้ หรือเหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นในภายหลัง เช่น สหกรณ์อยู่ ระหว่างดำเนินการฟ้องร้องหรือถูกฟ้องร้องดำเนินคดี โดยเปิดเผยผลสรุปของเนื้อหาและจำนวนเงินที่เกี่ยวข้อง

4. **ข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินธุรกิจหรือกิจกรรมอื่นใดที่ไม่เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยสหกรณ์ กฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง** รวมทั้งระเบียบและข้อบังคับของสหกรณ์ หรือข้อมูลอื่นใดที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินกิจการของสหกรณ์ แม้จะเป็นไปตามกฎหมายหรือข้อบังคับของสหกรณ์ แต่หากการดำเนินการนั้นอาจส่งผลกระทบต่อสถานะทางการเงินของสหกรณ์ได้อย่างมีนัยสำคัญ เช่น กรณีสหกรณ์เปลี่ยนสัญญาเงินฝากเป็นสัญญาเงินกู้ หรือเปลี่ยนสัญญาเงินกู้เป็นสัญญาเงินฝาก ซึ่งเป็นการเปลี่ยนสาระสำคัญแห่งหนี้โดยที่สหกรณ์มิได้มีการรับจ่ายเงิน หรือมีการรับจ่ายเงินเพียงบางส่วน เป็นต้น

# หมายเหตุประกอบงบการเงิน

นโยบายการบัญชี..อยู่ใน..หมายเหตุประกอบงบการเงิน **ข้อ 1 เสมอ**

**1** สรุปลงถึงหลักเกณฑ์หรือนโยบายการบัญชีที่สำคัญ ซึ่งสหกรณ์ถือใช้ เช่น วิธีการรับรู้รายได้ , การแสดงมูลค่าของเงินลงทุนทั้งที่อยู่และไม่อยู่ในตลาดหลักทรัพย์ / การตีราคาสินค้าคงเหลือ / วัสดุคงเหลือ , วิธีการคิดค่าเสื่อมราคาอาคารและอุปกรณ์ , ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ , สิทธิในการใช้ซอฟต์แวร์ต่างๆ , การดำรงสินทรัพย์สภาพคล่องของสหกรณ์

**ปีบัญชี 2563** ต้องเพิ่มหมายเหตุประกอบงบการเงิน เรื่อง การระงับการรับรู้

- **ผลตอนแทนการลงทุน หุ้นกู้การบิินไทย** ตามหนังสือกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ ด่วนที่สุดที่ กษ 0404 / ว 61

วันที่ 29 กันยายน 2564 เรื่อง วิธีปฏิบัติทางบัญชี กรณีสหกรณ์นำเงินไปลงทุนในหุ้นบริษัทการบิินไทย จำกัด (มหาชน)

- **ดอกเบียเงินให้กู้ค้ำรับ สหกรณ์ออมทรัพย์สโมสรรถไฟ** ตามหนังสือกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ ด่วนที่สุดที่

กษ 0404 / 2455 ลงวันที่ 20 ตุลาคม 2563

# หมายเหตุประกอบงบการเงิน

เป็นส่วนหนึ่งของงบการเงิน ซึ่งจัดทำขึ้นเพื่อ

- ② ขยายความแสดงรายละเอียดประกอบรายการที่แสดงในงบการเงิน ซึ่งรวมถึง ข้อจำกัดต่างๆ ที่มีต่อกรรมสิทธิ์หรือสิทธิในการใช้สินทรัพย์ หลักประกันที่ให้กับหนี้สิน ข้อมูลเกี่ยวกับทุนของสหกรณ์ เช่น เงินสดและเงินฝากธนาคาร เงินให้กู้ยืม ลูกหนี้ สินค้าคงเหลือ เงินลงทุน ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ เงินรับฝาก เจ้าหนี้การค้า เงินกู้ยืมระยะยาว ทุนของสหกรณ์ (คำนวณมูลค่าต่อหุ้นใหม่ กรณีสหกรณ์มีผลขาดทุนสะสม หรือสหกรณ์ขอผ่อนใช้คืนเงินค้างขาดทุนสะสม ) ทุนสะสมตามข้อบังคับ เป็นต้น

## 2. เงินสดและเงินฝากธนาคาร ประกอบด้วย

	<u>ปี 25 .....</u> <u>บาท</u>	<u>ปี 25 .....</u> <u>บาท</u>
เงินสด	.....	.....
เงินฝากธนาคาร		
กระแสรายวัน	.....	.....
ออมทรัพย์	.....	.....
ประจำ	.....	.....
บัตรเงินฝาก	.....	.....
สลากออมสิน/สลากทวิสิน	<u>.....</u>	<u>.....</u>
รวม	<u>.....</u>	<u>.....</u>

### ข้อผูกพัน

เงินฝากธนาคาร .....

จำกัด ประเภท .....

บัญชีเลขที่ ..... จำนวนเงิน .....

บาท สหกรณ์ได้นำไปค้ำประกัน .....

ในวงเงิน ..... บาท

**สำคัญ**

3. เงินฝากสหกรณ์อื่น ประกอบด้วย

	<u>ปี 25.....</u>	<u>ปี 25.....</u>
	<u>บาท</u>	<u>บาท</u>
ชุมนุมสหกรณ์.....	.....	.....
สหกรณ์.....	.....	.....
สหกรณ์.....	.....	.....
รวม	.....	.....



เงินฝากสหกรณ์อื่นข้างต้น แยกเป็นเงินฝากประเภทออมทรัพย์.....บาท  
ประเภทออมทรัพย์พิเศษ.....บาท และประเภทประจำ.....บาท

4. เงินลงทุน ประกอบด้วย

	ปี 25..... บาท	ปี 25..... บาท
	<u>ราคาทุน/</u> <u>ราคาทุน</u>	<u>ราคาทุน/</u> <u>ราคาทุน</u>
<b>ราคาที่ตกลงซื้อขายกันในตลาด</b>	<u>มูลค่ายุติธรรม</u>	<u>มูลค่ายุติธรรม</u>
	<u>ตัดจำหน่าย</u>	<u>ตัดจำหน่าย</u>

เงินลงทุนระยะสั้น

เงินลงทุนที่อยู่ในความต้องการของตลาด

พันธบัตร

.....

หุ้นกู้

.....

หุ้นทุน

.....

**80**

**120**.....

.....

**100**

**100**.....

**งบแสดงฐานะการเงิน (ทุนของสหกรณ์)**



**ขาดทุน** จากเงินลงทุนที่ยังไม่เกิดขึ้น

**กำไร** จากเงินลงทุนที่ยังไม่เกิดขึ้น



12. เงินเบิกเกินบัญชีธนาคารและเงินกู้ยืมระยะสั้น ประกอบด้วย

**ตัวอย่าง**

ปี 25.....

ปี 25.....

บาท

บาท

เงินเบิกเกินบัญชีธนาคาร

.....

.....

เงินกู้ยืมระยะสั้น

.....

.....

รวม

**สำคัญ**

.....

ในปี..... สหกรณ์มีวงเงินเบิกเกินบัญชีธนาคาร..... จำนวน..... บาท

อัตราดอกเบี้ยร้อยละ..... ต่อปี โดยมี..... เป็นหลักประกัน

เงินกู้ยืมจาก..... จำนวน..... บาท อัตราดอกเบี้ยร้อยละ..... ต่อปี

โดยมี..... เป็นหลักประกัน



15. เงินกู้ยืมระยะยาว ประกอบด้วย

**ตัวอย่าง**

	ปี 25..... บาท ถึงกำหนดชำระ		ปี 25..... บาท ถึงกำหนดชำระ	
	<u>ภายใน 1 ปี</u>	<u>เกิน 1 ปี</u>	<u>ภายใน 1 ปี</u>	<u>เกิน 1 ปี</u>
.....	.....	.....	.....	.....
.....	.....	.....	.....	.....
รวม	.....	.....	.....	.....

**สำคัญ**

ระหว่างปีสหกรณ์กู้ยืมเงินจาก.....บาท  
 อัตราดอกเบี้ยร้อยละ.....ต่อปี ชำระคืน.....งวด ๆ ละ.....บาท วันเริ่มชำระหนี้  
 .....กำหนดชำระเสร็จสิ้นภายใน.....โดยมี.....เป็นหลักประกัน / ค้ำประกัน

(กรณีมีเงื่อนไข หรือข้อจำกัดในการกู้ยืม ให้เปิดเผยสาระสำคัญและภาระผูกพันที่กำหนดไว้ใน



# หมายเหตุประกอบงบการเงิน



## 3. เปิดเผยข้อมูลเพิ่มเติมอื่น ๆ ที่ไม่ได้แสดงไว้ในงบการเงิน เช่น

- เหตุการณ์สำคัญที่เกิดขึ้นหลังวันที่ในงบการเงินแต่ก่อนวันที่ผู้สอบบัญชีแสดงความเห็นต่องบการเงิน เช่น เกิดอัคคีภัยแล้วลูกหลานใหม่สหกรณ์ได้รับความเสียหาย สินทรัพย์ถูกโจรกรรม เกิดภัยธรรมชาติ สหกรณ์ถูกเวนคืน ราคาตลาดของเงินลงทุนลดลง เป็นต้น โดยสรุปจะเนื้อหาและจำนวนเงินที่เกี่ยวข้องเปิดเผยไว้
- เหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นในภายหน้า อาจเป็นหนี้สินที่อาจเกิดขึ้น หรือสินทรัพย์ที่อาจเพิ่มขึ้น ค่อนข้างแน่ เช่น สหกรณ์อยู่ระหว่างดำเนินการฟ้องร้อง หรือถูกฟ้องร้องดำเนินคดี ซึ่งอาจทำให้สหกรณ์มีแนวโน้มที่ต้องแพ้ หรือชนะคดี โดยเปิดเผยผลสรุปของเนื้อหาและจำนวนเงินที่เกี่ยวข้อง



## หมายเหตุประกอบงบการเงิน



NEW

4. ข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินธุรกิจหรือกิจกรรมอื่นใดที่ไม่เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยสหกรณ์ กฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งระเบียบและข้อบังคับของสหกรณ์ หรือข้อมูลอื่นใดที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินกิจการของสหกรณ์ แม้จะเป็นไปตามกฎหมายหรือข้อบังคับของสหกรณ์ *แต่หากการดำเนินการนั้นอาจส่งผลกระทบต่อสถานะทางการเงินของสหกรณ์ได้อย่างมีนัยสำคัญ เช่น กรณีสหกรณ์เปลี่ยนสัญญาเงินฝากเป็นสัญญาเงินกู้ หรือเปลี่ยนสัญญาเงินกู้เป็นสัญญาเงินฝาก ซึ่งเป็นการเปลี่ยนสาระสำคัญแห่งหนี้ โดยที่สหกรณ์มิได้มีการรับจ่ายเงิน หรือมีการรับจ่ายเงินเพียงบางส่วน เป็นต้น*



# เทคนิคการวิเคราะห์งบการเงิน



# วิเคราะห์งบการเงิน...ทำไม ?

งบการเงิน...ใบแสดงผลตรวจสุขภาพทางการเงิน

## วิเคราะห์งบการเงิน

- พบอะไร สำคัญมากเพียงใด
- ค่าสูง / ต่ำ หรือ ปกติ
- กระทบ / เชื่อมโยงไปรายการอื่นมากน้อยเพียงใด
- อันตรายหรือมีความเสี่ยงมากหรือไม่ เพียงใด
- จะควบคุม / ป้องกัน / ป้องปรามอย่างไร จึงจะอยู่ได้เป็นสุข /ปลอดภัย

# การวิเคราะห์งบประมาณการเงิน

กระบวนการทำ ข้อเท็จจริง เกี่ยวกับฐานะการเงิน และผลการดำเนินงานของสหกรณ์ โดยนำเครื่องมือ หรือเทคนิคต่างๆ มาใช้ในการวิเคราะห์ และ หาความสัมพันธ์ระหว่างรายการต่าง ๆ แล้วนำข้อเท็จจริงจากการวิเคราะห์มาใช้ประกอบการตัดสินใจทางการเงิน

## จุดมุ่งหมายของการวิเคราะห์งบประมาณการเงิน

- 1 เครื่องมือในการวางแผน /ควบคุมทางการเงิน ติดตามการดำเนินงานของสหกรณ์
- 2 พยากรณ์แนวโน้มฐานะการเงิน / ผลการดำเนินงาน
- 3 เป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาตัดสินใจทางการเงินได้อย่างเหมาะสม /ทันการณ์

# ขั้นตอนการวิเคราะห์งบการเงิน



กำหนดวัตถุประสงค์ / ปัญหา

ศึกษา / รวบรวมข้อมูล

จัดข้อมูลให้อยู่ในรูปแบบเดียวกัน

เลือกเครื่องมือ / เทคนิค

วิเคราะห์ข้อมูล / แปลความหมาย

เสนอรายงาน

เสนอแนะ / ตัดสินใจ



## กำหนดวัตถุประสงค์ / ปัญหา

ต้องทราบว่าจะวิเคราะห์เรื่องอะไร เช่น การบริหารสินทรัพย์ / การวัดสภาพคล่อง / วิเคราะห์แนวโน้มรายการทางการเงินของสหกรณ์ ในรอบ 3 -5 ปี ที่ผ่านมา / โครงสร้างงบการเงิน เป็นต้น



## ศึกษา / รวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล อาจเป็นข้อมูลในอดีต ปัจจุบัน หรืออนาคต ซึ่งต้องพยากรณ์หรือคาดคะเน อาจเป็นตัวเลข เช่น งบการเงิน รายการทางการเงิน สถิติต่างๆ หรือเป็นข้อมูลเชิงคุณภาพ ซึ่งเป็นข้อมูลที่มีความสำคัญมาก เพราะมีส่วนช่วยเสริมในการวิเคราะห์ผลให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น เช่น ชั้นคุณภาพสหกรณ์ / ชื่อเสียง / ขนาด / ธุรกิจของสหกรณ์ / นโยบายรัฐบาลกรรมการ / กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ / คู่แข่งขันและภาวะเศรษฐกิจต่างๆ





### จัดข้อมูลให้อยู่ในรูปแบบเดียวกัน

เพื่อง่ายต่อการวิเคราะห์และเปรียบเทียบ ดังรูปแบบของงบดุล / งบกำไรขาดทุน เช่น แปรสภาพข้อมูลตัวเลขจำนวนเงินให้อยู่ในรูปของร้อยละ (%) หรืออัตราส่วน ซึ่งจะให้ความหมายที่ชัดเจนขึ้น



### เลือกเครื่องมือ / เทคนิค

เลือกเครื่องมือให้เหมาะสมกับวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายที่ได้กำหนดไว้



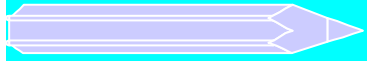
## วิเคราะห์ข้อมูล / แปลความหมาย

**เป็นขั้นตอนที่มีความสำคัญมาก** เป็นการนำข้อเท็จจริงที่ได้มาวิเคราะห์ความสัมพันธ์  
ให้ผู้บริหารหรือผู้ใช้งบการเงินทราบ เพื่อนำไปประกอบการวางแผน ควบคุมทางการเงิน  
และตัดสินใจต่อไป การแปลความหมายจะประกอบด้วยการเปรียบเทียบข้อมูลต่างๆ  
ของสหกรณ์ในอดีต ปัจจุบัน และการคาดการณ์ในอนาคต / การเปรียบเทียบข้อมูล  
ของสหกรณ์กับสหกรณ์ที่มีขนาดหรือประเภทเดียวกัน / การเปรียบเทียบกับค่ามาตรฐาน  
(Benchmark)



### เสนอรายงาน

ผู้วิเคราะห์นำเสนอรายงาน ข้อสังเกต ข้อเสนอแนะเพื่อการตัดสินใจของผู้บริหาร หรือผู้ใช้งบการเงิน



### ตัดสินใจ

เมื่อได้ข้อเท็จจริงจากข้อมูลต่างๆ ทางการเงินแล้ว ผู้บริหาร/ ผู้ใช้งบการเงิน ก็สามารถนำข้อมูลหรือ ผลการวิเคราะห์มาใช้ในการตัดสินใจเพื่อการบริหารจัดการได้

# เครื่องมือในการวิเคราะห์ห้งบการเงิน



1. การวิเคราะห์ตามแนวตั้ง



2. การวิเคราะห์ตามแนวนอน



3. การวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงิน

ร้อยละ

# 1. การวิเคราะห์แนวตั้ง / แนวตั้ง ( Common Size)

## โครงสร้างทางการเงิน

เป็นการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของรายการต่างๆ ในงบการเงิน

เดียวกัน ในรูป ร้อยละ

สูตรการคำนวณ = รายการ ..... X 100

ยอดรวมรายการ.....

การวิเคราะห์งบแสดงฐานะการเงิน

เป็นการย่อส่วนรายการในงบแสดงฐานะการเงินให้อยู่ในรูป  
ของ อัตราร้อยละ

★ วิเคราะห์ทุกรายการ

★ วิเคราะห์เฉพาะกลุ่มรายการ

**วิเคราะห์อัตราร้อยละ : แนวตั้ง**

**ศอ. ทองเอก จำกัด**

**ณ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560**

แหล่งที่มาของเงินทุน (หนี้สินและทุน)	ปี 2561 (%)	ปี 2560 (%)
◆ เงินรับฝาก	36.95	36.74
◆ สำรองบำเหน็จเจ้าหน้าที่	0.31	0.30
◆ หนี้สินหมุนเวียนอื่น	0.06	0.06
<b>รวมหนี้สิน 575,347,817.92</b>	<b>37.32</b>	<b>37.10</b>
◆ <b>ทุนเรือนหุ้น</b>	<b>53.10</b>	<b>53.49</b>
◆ ทุนสำรอง = $73,438,203.04 * 100 / 1,541,749,505.09$	4.76	4.64
◆ ทุนสะสมตามข้อบังคับ ระเบียบ และอื่น ๆ	0.93	0.91
◆ กำไรสุทธิประจำปี	3.89	3.86
<b>รวมทุนของสหกรณ์ 966,401,687.17</b>	<b>62.68</b>	<b>62.90</b>
<b>รวมหนี้สินและทุน (ล้านบาท) (ร้อยละ)</b>	<b>1,541.75 ( 100.00)</b>	<b>1,460.38 ( 100.00)</b>

แบบ  
ทุกรายการ



แหล่งที่มาของเงินทุน (หนี้สินและทุน)	ปี 2561 (%)	ปี 2560 (%)
♦ เงินรับฝาก $(569,627,773.37 * 100 / 575,347,817.92)$ = 99.01 % ของหนี้สิน	99.01	99.04
♦ สำรองบำเหน็จเจ้าหน้าที่	0.84	0.82
♦ หนี้สินหมุนเวียนอื่น	0.15	0.14
รวมหนี้สิน 575,347,817.92	100.00	100.00
♦ <u>ทุนเรือนหุ้น</u> $(818,595,610 * 100 / 966,401,687.17)$ = 84.70 ของทุนของสหกรณ์	84.70	85.04
♦ ทุนสำรอง = $73,438,203.04 * 100 / 1,541,749,505.09$	7.60	7.38
♦ ทุนสะสมตามข้อบังคับ ระเบียบ และอื่น ๆ	1.49	1.45
♦ กำไรสุทธิประจำปี	6.21	6.13
รวมทุนของสหกรณ์ 966,401,687.17	100.00	100.00

แบบเฉพาะ  
กลุ่มรายการ

แหล่งใช้ไปของเงินทุน (สินทรัพย์)	2561(%)	ปี 2560 (%)
◆ เงินสดและเงินฝากธนาคาร	0.65	2.01
◆ เงินฝากสหกรณ์อื่น	28.14	25.32
◆ เงินให้สมาชิกกู้ยืม	70.48	72.24
◆ ลูกหนี้ระยะสั้น	0.20	0.22
◆ ดอกเบี้ยเงินให้กู้ค้างรับ	0.01	0.01
◆ สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	0.17	0.13
◆ เงินลงทุนระยะยาว	0.34	0.06
◆ สินทรัพย์หมุนเวียนอื่นและสินทรัพย์อื่นๆ	0.01	0.01
รวมหนี้สินและทุน (ล้านบาท) (ร้อยละ)	1,541.75 ( 100.00)	1,460.38 ( 100.00)

**ภาพรวมโครงสร้างแหล่งที่มาและใช้ไปของเงินทุน : สหกรณ์ออมทรัพย์ทั่วประเทศ**  
**ปีบัญชี 2562 ณ 30 มิถุนายน 2563**

สินทรัพย์ (แหล่งใช้ไป)	ล้านบาท	ร้อยละ	หนี้สินและทุนของสหกรณ์ (แหล่งได้มา)	ล้านบาท	ร้อยละ
เงินสดและเงินฝากธนาคาร	103,998.80	3.36	เงินเบิกเกินบัญชีและเงินกู้ยืมระยะสั้น	179,746.98	5.80
เงินฝากสหกรณ์อื่น	192,776.76	6.22	หนี้สินไม่หมุนเวียนถึงกำหนดชำระใน 1 ปี	47,854.37	1.55
เงินลงทุนระยะสั้น	102,352.96	3.30	เงินรับฝากจากสมาชิก	1,201,902.73	38.81
เงินให้กู้ยืมระยะสั้น-สุทธิ	281,126.22	9.08	เงินรับฝากจากสหกรณ์อื่น	69,009.93	2.23
ลูกหนี้อื่นระยะสั้น-สุทธิ	14,257.79	0.46	หนี้สินหมุนเวียนอื่น	9,736.51	0.31
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น	16,990.44	0.55	<b>รวมหนี้สินหมุนเวียน</b>	<b>1,508,250.52</b>	<b>48.70</b>
<b>รวมสินทรัพย์หมุนเวียน</b>	<b>711,502.97</b>	<b>22.97</b>	เงินกู้ยืมระยะยาว	150,162.81	4.85
เงินลงทุนระยะยาว	432,671.53	13.97	หนี้สินไม่หมุนเวียนอื่น	8,821.88	0.28
เงินให้กู้ยืมระยะยาว-สุทธิ	1,941,534.49	62.69	<b>รวมหนี้สินไม่หมุนเวียน</b>	<b>158,984.70</b>	<b>5.13</b>
ลูกหนี้อื่นระยะยาว-สุทธิ	3,917.01	0.13	<b>รวมหนี้สินทั้งสิ้น</b>	<b>1,667,235.21</b>	<b>53.83</b>
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์-สุทธิ	5,850.12	0.19	ทุนเรือนหุ้น	1,191,764.03	38.48
สินทรัพย์ไม่มีตัวตน	766.00	0.02	ทุนสำรอง	120,723.79	3.90
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น	765.96	0.02	ทุนสะสมตามข้อบังคับ ระเบียบและอื่นๆ	12,488.53	0.40
<b>รวมสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน</b>	<b>2,385,505.11</b>	<b>77.03</b>	กำไร(ขาดทุน)จากเงินลงทุนที่ยังไม่เกิดขึ้น	11,244.68	0.36
			ขาดทุนสะสม	(753.21)	(0.02)
			กำไร(ขาดทุน)สุทธิ	94,305.06	3.05
			<b>รวมทุนของสหกรณ์</b>	<b>1,429,772.87</b>	<b>46.17</b>
<b>รวมสินทรัพย์</b>	<b>3,097,008.08</b>	<b>100</b>	<b>รวมหนี้สินและทุนของสหกรณ์</b>	<b>3,097,008.08</b>	<b>100</b>

ได้สั้น - ใช้สั้น

ได้ยาว - ใช้ยาว

โครงสร้างทางการเงิน : สหกรณ์ออมทรัพย์  
ปีบัญชี 2562 ณ 30 มิถุนายน 2563



แหล่งใช้ไป

สินทรัพย์หมุนเวียน 22.97 %  
ของสินทรัพย์ทั้งสิ้น

สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน 77.03%  
ของสินทรัพย์ทั้งสิ้น

ส่วนใหญ่เป็น

- เงินลงทุนระยะยาว 13.97 %
- เงินให้กู้ยืมระยะยาว 62.69 %

แหล่งได้มา

รับฝากจากสมาชิก 38.81 %

รับฝากจากสหกรณ์อื่น 2.23 %

เบิกเกิน / กู้ยืมระยะสั้น 5.80 %

รวมหนี้สินหมุนเวียน 48.70 %

กู้ยืมระยะยาวและอื่นๆ 5.13 %

ทุนเรือนหุ้น 38.48 %

ทุนสำรอง 3.90 %

กำไรสุทธิ 3.05 %

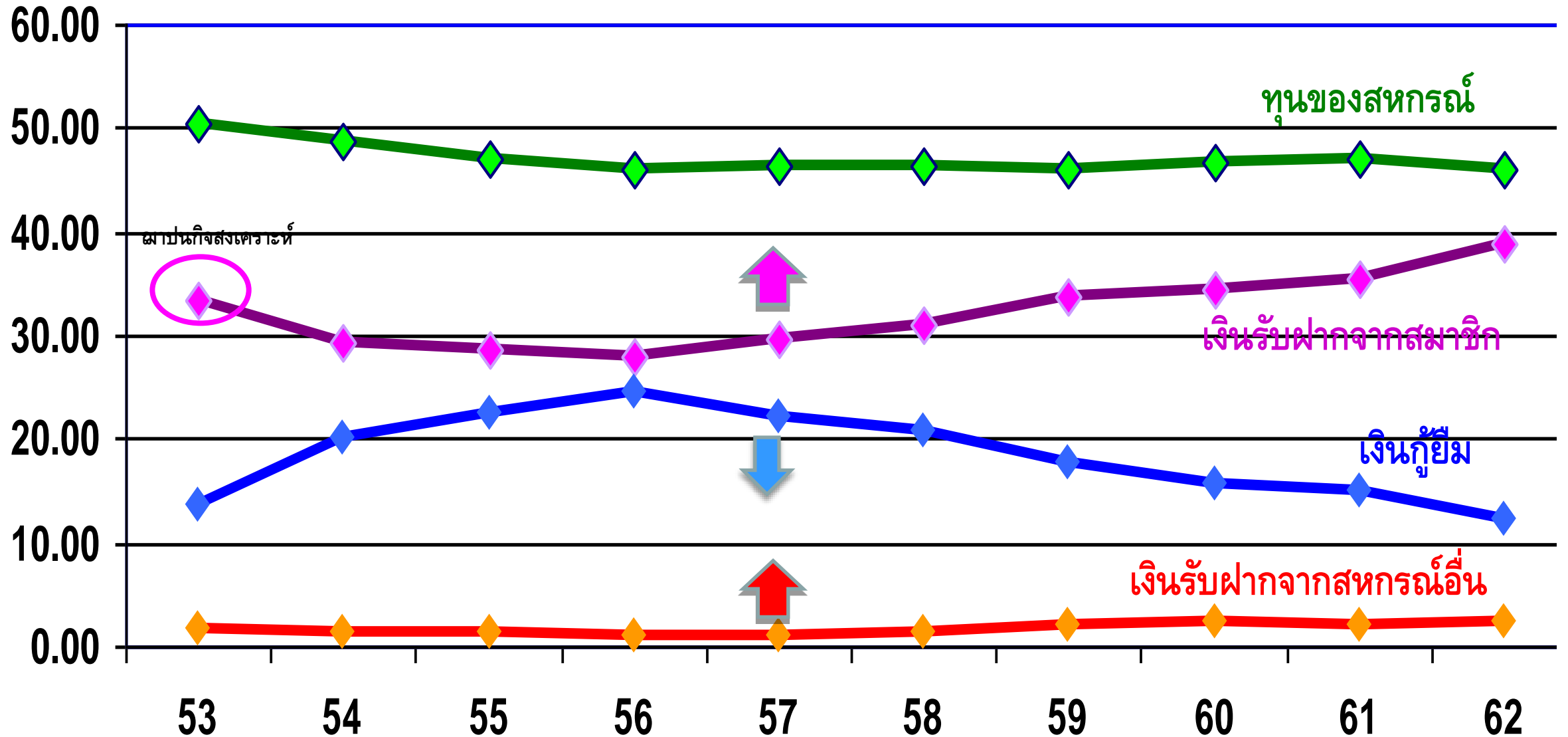
ทุนของสหกรณ์ 46.17 %

หนี้สินทั้งสิ้น

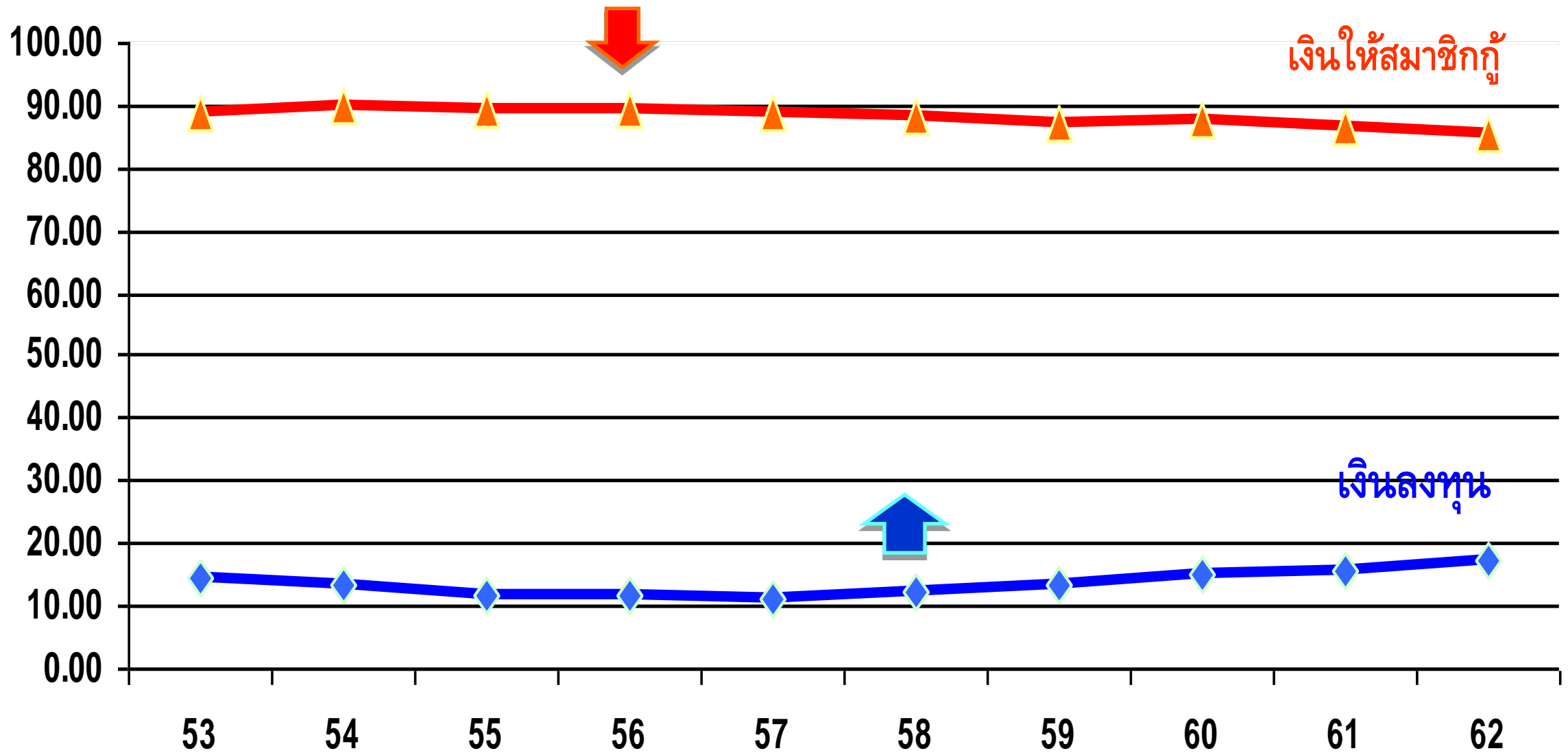
53.83 %



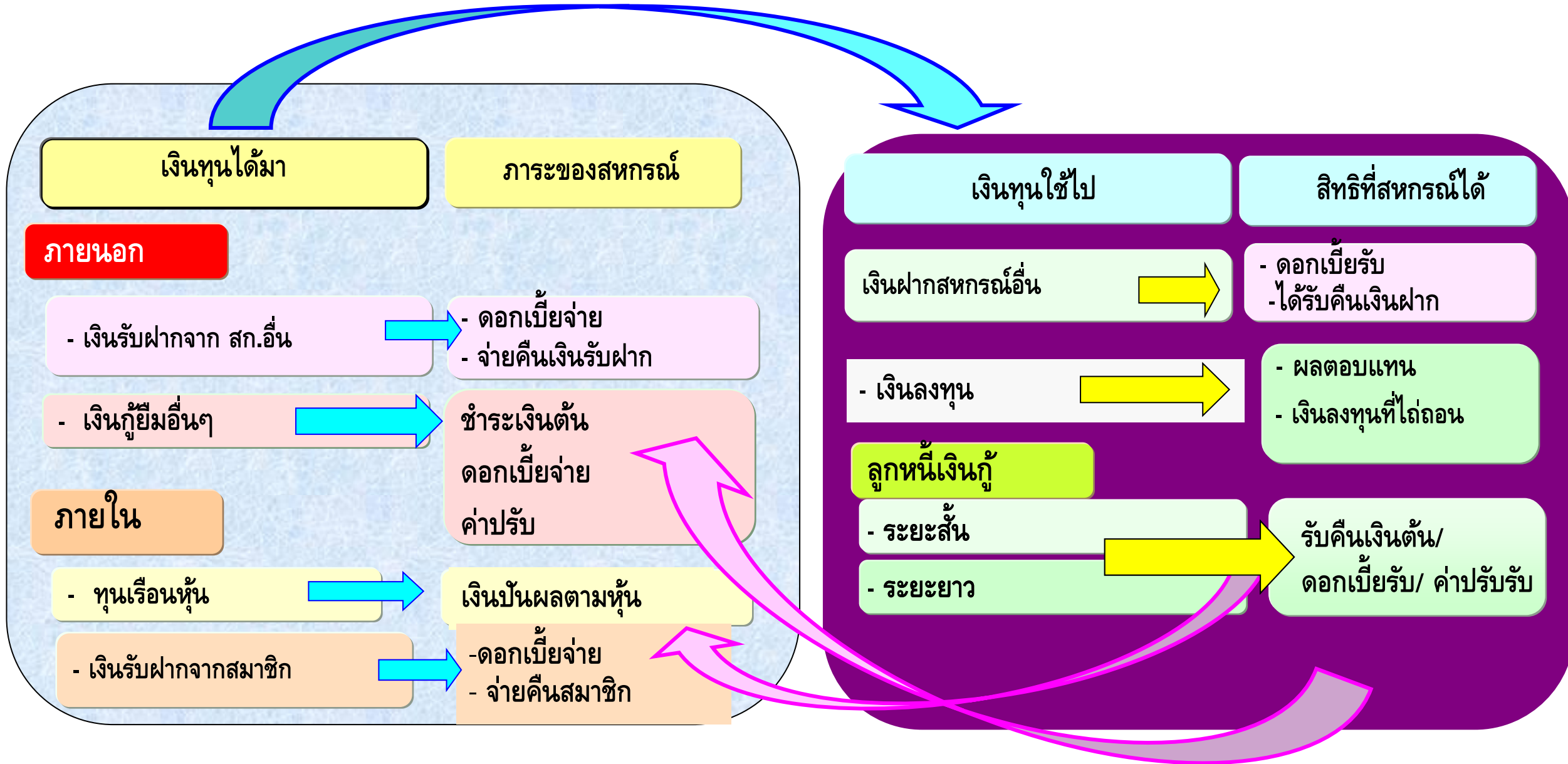
# แหล่งได้มาของเงินทุนของสหกรณ์ออมทรัพย์ทั่วประเทศ รอบ 10 ปีบัญชี ( เฉพาะรายการที่สำคัญ )



# แหล่งใช้ไปของเงินทุนของสหกรณ์ออมทรัพย์ทั่วประเทศ รอบ 10 ปีบัญชี ( เฉพาะรายการที่สำคัญ )



# \*\*\* ปัญหาอาจเกิด \*\*\* ถ้าเงินทุนได้มา / ใช้ไป ไม่เหมาะสม



การวิเคราะห์แนวตั้ง

การวิเคราะห์กำไรขาดทุน

เป็นการย่อยส่วนรายการเงิน

ทุกรายการในงบกำไรขาดทุน ในรูป **ร้อยละ**



## การวิเคราะห์รายได้ (รายได้หลัก / รายได้เฉพาะธุรกิจ / รายได้อื่น)

- เปรียบเทียบรายได้ หรือยอดขาย/บริการกับแผนงาน หรืองบประมาณที่กำหนด
- วิเคราะห์การเติบโตของรายได้ โดยเปรียบเทียบรายได้หรือยอดขาย/ บริการปีปัจจุบันกับปีก่อน เพื่อดูแนวโน้มรายได้หรือยอดขาย/บริการว่าเพิ่มขึ้นหรือลดลง เป็นการวัดประสิทธิภาพในการดำเนินงาน

## การวิเคราะห์ค่าใช้จ่าย ( ต้นทุน / ค่าใช้จ่ายเฉพาะธุรกิจ / ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน )

- เปรียบเทียบค่าใช้จ่ายกับแผนงาน หรืองบประมาณที่กำหนด เพื่อช่วยควบคุมค่าใช้จ่ายให้เหมาะสม ประหยัด และสอดคล้องกับงบประมาณที่กำหนดไว้
- วิเคราะห์การเปลี่ยนแปลงของค่าใช้จ่าย ดูว่ามีค่าใช้จ่ายใดที่เพิ่มขึ้น หรือลดลง เป็นเพราะอะไร

# การวิเคราะห์แนวตั้ง (Vertical Analysis)

## สรุปหลัก

ปรับรายการในงบแสดงฐานะการเงิน และงบกำไรขาดทุนให้อยู่บนฐานเดียวกัน (ร้อยละ) เพื่อให้สามารถเปรียบเทียบโครงสร้างของรายการต่าง ๆ ในงบการเงินได้ชัดเจนและแปลความหมายได้อย่างเหมาะสม

การวิเคราะห์แนวตั้งงบกำไรขาดทุน สหกรณ์การเกษตร เอก และ สหกรณ์ อวบ จำกัด				
งบกำไรขาดทุน (ล้านบาท)			ร้อยละ	
	สกก.เอก	สกก.อวบ	เอก	อวบ
ขาย/บริการ	360	2,100	100	100
หัก ต้นทุนขาย	210	1,300	58.33	61.90
กำไรขั้นต้น	150	800	41.67	38.10
บวก รายได้อื่น	3	70	0.83	3.33
หัก ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน	60	715	16.67	34.05
กำไรสุทธิ	93	155	25.83	7.38

**ข้อสังเกต :** การมองเฉพาะมูลค่าหรือจำนวนเงิน จะไม่ได้บ่งบอกได้อย่างชัดเจนว่ากิจการใดประสบผลสำเร็จมากกว่ากัน

## วิเคราะห์ร้อยละของงบกำไรขาดทุน : สอ. ทองเอก จำกัด

รายการทางการเงิน	ปี 2561 (%)	ปี 2560 (%)
◆ รายได้ดอกเบี้ยและผลตอบแทน (ล้านบาท)	77.72	75.62
ร้อยละ	100.00	100.00
หัก ค่าใช้จ่ายดอกเบี้ยและเงินลงทุน	(14.51)	(15.13)
บวก รายได้อื่น	0.48	0.19
หัก ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน	(8.77)	(10.64)
- ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับเจ้าหน้าที่	4.08	3.88
- ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับอาคารและอุปกรณ์	0.10	0.13
- ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับสมาชิก	1.39	1.27
- ค่าใช้จ่ายดำเนินการอื่น	3.20	5.36
◆ กำไรสุทธิ	77.20	74.42

## 2. การวิเคราะห์แนวโน้ม / แนวนอน (วัดความเติบโต / ถดถอย)

- \* เป็นการวิเคราะห์ข้อมูล ตั้งแต่ 2 ปี ขึ้นไป
- \* เป็นการรายงานอัตราส่วน เพิ่มขึ้น  / ลดลง 

ขั้นตอน การวิเคราะห์อัตราร้อยละของปีฐานเคลื่อนที่

สูตรการคำนวณ

อัตราการเพิ่ม / ลด ของปีที่ต้องการทราบ

$$= \frac{(\text{ตัวเลขของปีที่ต้องการทราบ} - \text{ตัวเลขของปีก่อน}) \times 100}{\text{ตัวเลขของปีก่อน}}$$

ตัวเลขของปีก่อน

## อัตราการเติบโตจากปีก่อน สอ.ทองเอก จก. ในรอบ 3 ปี

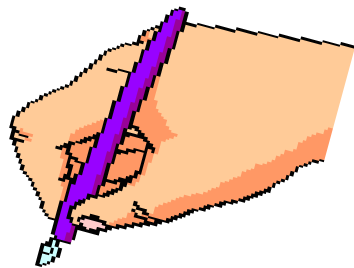
รายการทางการเงิน	2559	2560	2561
เงินให้สมาชิกกู้ยืม (ล้านบาท)	1,062.56	1,054.95	1,044.11
อัตราเพิ่ม (ลด) %	-	(0.72)	(1.03)
เงินรับฝากจากสมาชิก(ล้านบาท)	490.67	536.58	569.63
อัตราเพิ่ม (ลด) %	-	9.36	6.16
เงินฝากสหกรณ์อื่น (ล้านบาท)	281.49	369.73	433.86
อัตราเพิ่ม (ลด) %	-	31.35	17.35



**การวิเคราะห์**

**งบกระแสเงินสด**

งบกำไรขาดทุน



งบกระแสเงินสด

เกณฑ์คงค้าง

เกณฑ์เงินสด



สหกรณ์ออมทรัพย์ ทองเอก จำกัด  
งบกระแสเงินสด  
สำหรับปีสิ้นสุด วันที่ 31 ธันวาคม 2561

		<u>ปี 2561</u>	<u>ปี 2560</u>
		<u>บาท</u>	<u>บาท</u>
<b>กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน</b>			
<b>กำไรสุทธิ</b>		<b>59,993,294.43</b>	<b>56,276,307.05</b>
รายการปรับปรุงเพื่อระทบยอดกำไร			
จากกิจกรรมดำเนินงาน			
ค่าเสื่อมราคาสินทรัพย์		53,849.88	74,429.65
หนี้สงสัยจะสูญลูกหนี้ตามคำพิพากษา		(18,267.59)	(95,956.84)
กำไร (ขาดทุน) จากการดำเนินงานก่อนการเปลี่ยนแปลง		59,166,710.11	57,992,482.93
ในสินทรัพย์และหนี้สินดำเนินงาน			



## กิจกรรมดำเนินงาน

		ปี 2561	ปี 2560
		บาท	บาท
	เงินสดจ่ายบริจาคมูลนิธิ	0.00	(69,000.00)
	เงินสดรับภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย	65,979.18	75,337.26
	เงินสดจ่ายภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่าย	(63,585.83)	(77,220.28)
	เงินสดรับค่าหุ้นแรกเข้ารับล่วงหน้า	100.00	0.00
	เงินสดรับค่าธรรมเนียมแรกเข้ารับล่วงหน้า	20.00	0.00
<b>เงินสดสุทธิได้มาจาก(ใช้ไปใน)กิจกรรมดำเนินงาน</b>		<b>29,298,147.18</b>	<b>61,544,524.89</b>

## กิจกรรมลงทุน

กระแสเงินสดจากกิจกรรมลงทุน	ปี 2561	ปี 2560
	บาท	บาท
เงินสดรับหุ้นสหกรณ์ออมทรัพย์ครู จำกัด	0.00	1,000.00
เงินสดรับหุ้นชุมนุมสหกรณ์ธนกิจไทย จำกัด	0.00	1,000,000.00
เงินสดจ่ายซื้อหุ้นชุมนุมสหกรณ์ฯ จำกัด	(4,270,000.00)	(50,500.00)
เงินสดจ่ายซื้อเครื่องใช้สำนักงาน	0.00	(74,190.00)
<b>เงินสดสุทธิได้มาจาก(ใช้ไปใน)กิจกรรมลงทุน</b>	<b>(4,270,000.00)</b>	<b>876,310.00</b>

## กิจกรรมจัดหาเงิน

				<u>ปี 2561</u>	<u>ปี 2560</u>
				<u>บาท</u>	<u>บาท</u>
		เงินสดจ่ายโบนัสกรรมการและเจ้าหน้าที่		(777,000.00)	(929,000.00)
		เงินสดจ่ายทุนสงเคราะห์สมาชิกผู้ถึงแก่กรรม		(1,445,000.00)	(800,000.00)
		เงินสดจ่ายทุนสาธารณประโยชน์		(957,549.66)	(1,433,724.94)
เงินสดสุทธิได้มาจาก(ใช้ไปใน)กิจกรรมจัดหาเงิน				19,813,848.87	46,357,129.94
เงินสดสุทธิเพิ่มขึ้น (ลดลง)				44,841,996.05	108,777,964.83
เงินสด ณ วันต้นปี				399,070,870.25	290,292,905.42
เงินสด ณ วันสิ้นปี				443,912,866.30	399,070,870.25

วิเคราะห์งบกระแสเงินสด สอ. ทองเอก จำกัด  
 สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560

	<u>ปี 2561</u> ล้านบาท		<u>ปี 2560</u> ล้านบาท
<u>กำไรสุทธิ</u>	59.99		56.28
เงินสดสุทธิกิจกรรมดำเนินงาน ได้มา(ใช้ไป)	29.30	} +	61.54
เงินสดสุทธิกิจกรรมลงทุน ได้มา(ใช้ไป)	(4.27)		0.88
เงินสดสุทธิกิจกรรมจัดหาเงิน ได้มา(ใช้ไป)	19.81		46.36
เงินสดสุทธิเพิ่มขึ้น (ลดลง)	44.84		108.78
เงินสด ณ วันต้นปี (สด+ธนาคาร+สก.อื่น)	399.07		290.29
เงินสด ณ วันสิ้นปี	443.91	} ←	399.07

# เครื่องมือในการวิเคราะห์งบการเงิน (ต่อ)



## 3. การวิเคราะห์

อัตราส่วนทางการเงินที่สำคัญ

# พระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

## กฎกระทรวง : มาตรา 89/2 : การกำกับดูแลสหกรณ์ออมทรัพย์และสหกรณ์เครดิตยูเนียน

- (1) การกำหนดขนาดของสหกรณ์ออมทรัพย์และสหกรณ์เครดิตยูเนียน ( ประกาศกฎกระทรวง 10 กุมภาพันธ์ 2564 )
- (2) การกำหนดคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามอื่นของกรรมการดำเนินการสหกรณ์และผู้จัดการ ( กฎกระทรวง 10 ก.พ. 64 )
- (3) การกำหนดอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ ( กฎกระทรวง 10 ก.พ. 64 )
- (4) การให้กู้และการให้สินเชื่อ
- (5) การรับฝากเงิน การก่อหนี้ และการสร้างภาระผูกพัน รวมถึงการกู้ยืมเงิน หรือการค้าประกัน
- (6) การดำรงเงินกองทุน ( กฎกระทรวง 10 ก.พ. 64 )
- (7) การบริหารสินทรัพย์และการดำรงสินทรัพย์สภาพคล่อง
- (8) การฝากเงินหรือการลงทุน
- (9) การกำกับดูแลด้านธรรมาภิบาล ( กฎกระทรวง 10 ก.พ. 64 )
- (10) การจัดชั้นสินทรัพย์และการกันเงินสำรอง
- (11) การจัดทำบัญชี การจัดทำและการเปิดเผยงบการเงิน การสอบบัญชี และการแต่งตั้งผู้สอบบัญชี ( กฎกระทรวง 10 ก.พ. 64 )
- (12) การจัดเก็บและการรายงานข้อมูล ( กฎกระทรวง 10 ก.พ. 64 )
- (13) เรื่องอื่นๆ ที่จำเป็นต่อการดำเนินงานและการกำกับดูแล

# การให้กู้ ให้สินเชื่อ รับฝากเงิน **เกี่ยวเนื่อง 89/2 (4)(5)**

หนังสือกรมส่งเสริมสหกรณ์ ที่ กษ 1115 /11083 วันที่ 20 ตุลาคม 2560

**ณ 21 พ.ย. 2564**

กำหนดเกณฑ์กำกับความเสี่ยงด้านเครดิต

1. สหกรณ์ออมทรัพย์และสหกรณ์เครดิตยูเนียนขนาดใหญ่ (สินทรัพย์ตั้งแต่ 5,000 ล้านบาทขึ้นไป )  
ที่จะให้กู้ยืมแก่สหกรณ์อื่นได้ไม่เกินร้อยละ 10 ของทุนเรือนหุ้นร่วมกับทุนสำรอง (วันสิ้นปีบัญชี)  
ของสหกรณ์ผู้ให้กู้
2. สหกรณ์ทุกประเภทที่จะรับฝากเงินจากสหกรณ์ออมทรัพย์และสหกรณ์เครดิตยูเนียนขนาดใหญ่  
ให้รับฝากเงินได้ไม่เกินร้อยละ 10 ของทุนเรือนหุ้น ร่วมกับทุนสำรองของสหกรณ์ผู้ฝากเงิน หากสหกรณ์  
ผู้ฝากเงินรายใดมีการให้เงินกู้แก่สหกรณ์ผู้รับฝากด้วย ยอดรวมเงินฝากและเงินให้กู้ไม่เกินร้อยละ 10  
ของทุนเรือนหุ้นร่วมกับทุนสำรอง (วันสิ้นปีบัญชี) ของสหกรณ์ผู้ฝากเงิน

ระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์ ว่าด้วยหลักเกณฑ์การพิจารณาให้ความเห็นชอบวงเงินการกู้ยืมหรือการ  
ค้ำประกันของสหกรณ์ พ.ศ. 2561 เมื่อวันที่ 30 เมษายน 2561) กำหนดสัมประสิทธิ์ในการคำนวณ  
วงเงิน การกู้ยืมของสหกรณ์ แยกตามประเภทของสหกรณ์

เกี่ยวเนื่อง 89/2 (5)

- ประเภทสหกรณ์ออมทรัพย์ คือใช้วงเงินการกู้ยืมของสหกรณ์

ไม่เกิน 1.5 เท่า ของทุนเรือนหุ้นร่วมกับทุนสำรองของสหกรณ์

ณ 21 พ.ย. 2564

- ประเภทสหกรณ์ร้านค้า คือใช้วงเงินการกู้ยืมของสหกรณ์ ไม่เกิน 10 เท่า ของทุนเรือนหุ้น  
ร่วมกับทุนสำรองของสหกรณ์

- ประเภทสหกรณ์การเกษตร ประมง นิคม บริการ เครดิตยูเนียน คือใช้วงเงินการกู้ยืมของ  
สหกรณ์ ไม่เกิน 5 เท่า ของทุนเรือนหุ้นร่วมกับทุนสำรองของสหกรณ์



### 3. การวิเคราะห์อัตราส่วนทางการเงินที่สำคัญ

1. วิเคราะห์ความเพียงพอ / ความเข้มแข็งของเงินทุน

2. วิเคราะห์คุณภาพของสินทรัพย์

3. วิเคราะห์สภาพคล่อง (ความสามารถในการชำระหนี้ระยะสั้น)

4. วิเคราะห์ความสามารถในการทำกำไร

5. วิเคราะห์สภาพคล่อง (ความสามารถในการชำระหนี้ระยะสั้น)

ระเบียบกรมตรวจบัญชีสหกรณ์  
 ว่าด้วยการสอบบัญชีสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๖๒

2. รูปแบบการรายงานผลการตรวจสอบบัญชีประจำปี ( รายงานยาว )

รายงานผลการตรวจสอบบัญชี  
 สหกรณ์.....จำกัด  
 จังหวัด.....  
 สำหรับปีสิ้นสุด วันที่.....

เสนอ อธิบดีกรมตรวจบัญชีสหกรณ์

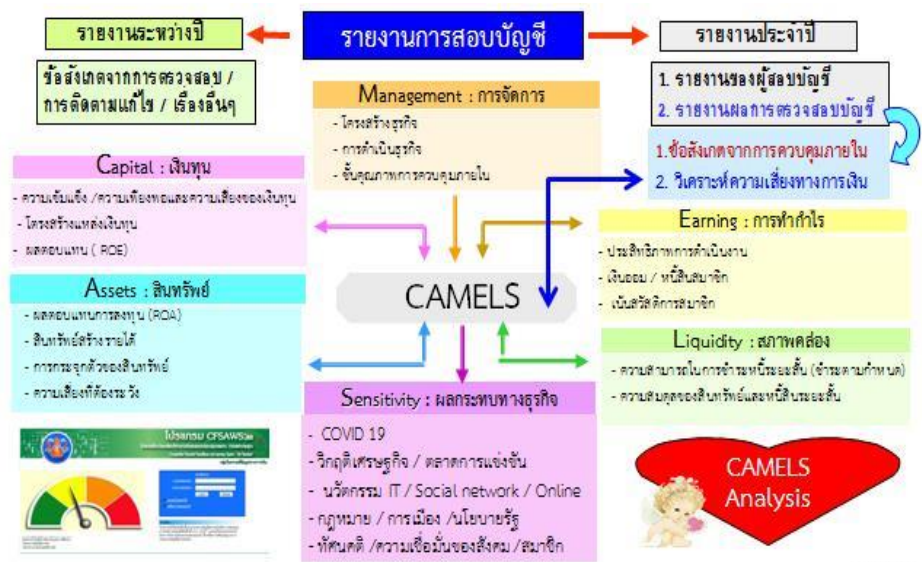
ตามที่อธิบดีกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ได้แต่งตั้งให้ข้าพเจ้าเป็นผู้สอบบัญชีสหกรณ์.....จำกัด  
 สำหรับปีสิ้นสุดวันที่..... นั้น ข้าพเจ้าได้ตรวจสอบงบการเงินประจำปีและแสดงความคิดเห็น  
 ในรายงานของผู้สอบบัญชี...(ระบุรูปแบบการแสดงความเห็น)...ลงวันที่..... นั้น

ข้าพเจ้าขอรายงานผลการตรวจสอบบัญชี ดังนี้

๑. ข้อสังเกตที่พบจากการตรวจสอบ เกี่ยวกับจุดอ่อนของการควบคุมภายใน
  - ๑.๑ ด้านการบริหารจัดการทั่วไป
  - ๑.๒ ด้านการดำเนินธุรกิจ

๒. ผลการวิเคราะห์ความเสี่ยงทางการเงิน
  - ๒.๑ ความเพียงพอของเงินทุน
  - ๒.๒ คุณภาพของสินทรัพย์
  - ๒.๓ ชีตความสามารถในการบริหาร
  - ๒.๔ การทำกำไร
  - ๒.๕ สภาพคล่อง
  - ๒.๖ ผลกระทบของธุรกิจ

๓. การติดตามแก้ไขข้อสังเกต
  - ๓.๑ .....
  - ๓.๒ .....
๔. เรื่องอื่น



# 1. CAMELS : 6 มุมมอง (มิติ)

**C**apital Strength : ความเสี่ยง/เพียงพอของเงินทุน

**A**sset Quality : คุณภาพของสินทรัพย์

**M**anagement Ability : ความสามารถในการบริหาร

**E**arning Sufficiency : การทำกำไร

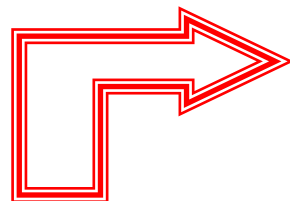
**L**iquidity : สภาพคล่อง

**S**ensitivity : ความเสี่ยง

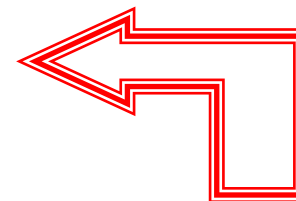
# 1. Capital Strength : ความเสี่ยง / ความเพียงพอของเงินทุน

เป็นการบอกให้ทราบถึงโครงสร้างเงินทุนที่สหกรณ์หรือกลุ่มเกษตรกรได้มาเพื่อใช้ในการดำเนินงานว่า ได้มาจากทุนของตัวเองหรือจากหนี้สิน (ส่วนใหญ่จะเป็นเงินรับฝากและเงินกู้ยืม) เงินทุนเหล่านี้ ถ้ามีความเพียงพอและเข้มแข็ง ก็อาจนำไปลงทุนในสินทรัพย์ระยะยาวได้ อัตราส่วนสำคัญที่ใช้ประกอบการวิเคราะห์ ได้แก่ อัตราส่วนหนี้สินต่อทุน อัตราทุนสำรองต่อสินทรัพย์ อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของทุน หรือ ROE สิ่งที่สหกรณ์ต้องพึงระวังคือ การได้มาและการใช้ไปของเงินทุนควรมีความเหมาะสมทั้งช่วงเวลาและจำนวนเงิน มิฉะนั้นอาจทำให้ขาดสภาพคล่องทางการเงินได้ เช่น สหกรณ์ได้เงินทุนมาจากการก่อหนี้โดยการกู้ยืมระยะสั้นแต่ได้นำเงินไปใช้ลงทุนในระยะยาว ซึ่งอาจทำให้สหกรณ์มีเงินไม่เพียงพอ เมื่อถึงเวลาที่ต้องจ่ายชำระคืนเจ้าหนี้

# 1. วิเคราะห์ความเพียงพอ / ความเข้มแข็งของเงินทุน



<b>เงินทุน</b>	
... ล้านบาท	
ผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น	
... %	<b>3</b>



<b>แหล่งทุน</b>			
* ภายในสหกรณ์	... ล้านบาท	... %	
- เงินรับฝาก	... ล้านบาท		<b>แนวตั้ง</b>
- ทุนของสหกรณ์	... ล้านบาท	...	
* ภายนอกสหกรณ์	... ล้านบาท	... %	
- เงินกู้ยืมและอื่น ๆ	... ล้านบาท	... %	
ทุนสำรองต่อสินทรัพย์ทั้งสิ้น	... เท่า		<b>2</b>

<b>อัตราส่วนหนี้สินต่อทุน</b>		<b>1</b>
( ... เท่า )		
* หนี้สิน	... ล้านบาท	
* ทุนของสหกรณ์	... ล้านบาท	
การเติบโตของสหกรณ์เพิ่มขึ้น	... %	
การเติบโตของหนี้สินเพิ่มขึ้น	... %	<b>แนวโน้ม</b>

# 1. การวิเคราะห์ความเสี่ยงพอ/ ความเข้มแข็งของเงินทุน

## 1.1 อัตราส่วนหนี้สินทั้งสินต่อทุน (Debt Ratio)

$$= \frac{\text{หนี้สินทั้งสิน}}{\text{ทุนของสหกรณ์}} \quad \text{ต่อ 1}$$

เป็นการวัดความสัมพันธ์ระหว่างเจ้าหนี้กับทุนของสหกรณ์ว่าเจ้าหนี้มีภาระค้ำประกันความปลอดภัย สำหรับผลขาดทุนที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต จากส่วนของผู้ถือหุ้นเป็นจำนวนมากน้อยเพียงใดกับความสามารถในการชำระหนี้สินระยะยาว จะเกิดขึ้นกล่าวคือ เมื่อหนี้สินระยะยาวถึงกำหนดชำระ สหกรณ์จะต้องมีเงินทุนเพียงพอที่จะชำระหนี้ ในกรณีที่กิจการไม่สามารถหารายได้มากพอที่จะชำระ หนี้สินระยะยาวก็อาจต้องกู้เงินจากแหล่งใหม่มาชำระหนี้สินระยะยาว

## อัตราส่วนหนี้สินทั้งสิ้นต่อทุน

สอ.ทองเอก จก.

= หนี้สินทั้งสิ้น  
ทุนของสหกรณ์

อัตราส่วนเฉลี่ยรวม สอ. ใหญ่มาก = 0.57

ปี 2561

= 575,347,817.92

966,401,687.17

= 0.60 ต่อ 1

ปี 2560

= 541,804,653.89

918,575,686.57

= 0.59 ต่อ 1

# 1. การวิเคราะห์ความเสี่ยงพอ/ ความเข้มแข็งของเงินทุน (ต่อ)

## 1.2 อัตราส่วนทุนสำรองต่อสินทรัพย์ (หน่วยเป็นเท่า)

$$= \frac{\text{ทุนสำรอง}}{\text{สินทรัพย์}} \text{ ต่อ เท่า}$$

เป็นการดูว่ามีการจัดสรรกำไรสุทธิ เข้าทุนสำรองตาม พรบ. สหกรณ์ 2542 เท่าไหร่ (ไม่น้อยกว่าร้อยละ 10 ) เมื่อเทียบกับสินทรัพย์รวม เพื่อดูทิศทางการสร้างทุนที่ก่อให้เกิดความมั่นคงในอนาคต ถ้าอัตราส่วนนี้สูง แสดงว่าสหกรณ์มีเกราะป้องกันทางการเงินที่ดี มีความมั่นคงทางการเงินของมีเงินทุนสำรองมากพอต่อการรองรับสถานการณ์ทางธุรกิจ



## อัตราทุนสำรองต่อสินทรัพย์

สอ.ทองเอก จก.

ทุนสำรอง

สินทรัพย์ทั้งสิ้น

อัตราส่วนมาตรฐาน CFSAW : ss

0.04 = พอใช้ก่อนไปทางต้องปรับปรุง

อัตราส่วนเฉลี่ยรวม สอ. ใหญ่มาก = 0.04

ปี 2561

$$= \frac{73,438,203.04}{1,541,749,505.09}$$

= 0.04 เท่า หรือ 4 %

ปี 2560

$$= \frac{67,803,430.16}{1,460,380,340.46}$$

= 0.04 เท่า หรือ 4 %

# 1. การวิเคราะห์ความเสี่ยงพอ/ ความเข้มข้นของเงินทุน (ต่อ)

## 1.3 อัตราผลตอบแทนต่อส่วนลงทุน

$$= \frac{\text{กำไรสุทธิประจำปี} * 100}{\text{ทุนของสหกรณ์ถัวเฉลี่ย}}$$

$$\text{ทุนของสหกรณ์ถัวเฉลี่ย} = \frac{\text{ทุนของสหกรณ์ปัจจุบัน} + \text{ทุนปีก่อน}}{2}$$

ส่วนของผู้ถือหุ้น หมายถึง ส่วนทุน กำไรสะสม และเงินสำรองต่าง ๆ ซึ่งไม่รวมหนี้สินระยะสั้นหรือหนี้สินระยะยาวแต่ประการใด อัตราส่วนนี้เป็นการวัดผลตอบแทนต่อเจ้าของหรือผู้ถือหุ้น คือ ผลตอบแทนจากการลงทุนของผู้ถือหุ้น โดยเฉพาะว่าจะได้รับผลตอบแทนกลับคืนไปในอัตราส่วนเท่าไร ถ้าค่าที่คำนวณได้มีค่าสูงย่อมแสดงถึงประสิทธิภาพในการหากำไรสูง

## ผลตอบแทนต่อส่วนลงทุน

สอ.ทองเอก จก.

กำไรสุทธิ x 100

ทุนของสหกรณ์ถั่วเฉลี่ย

ทุนของสหกรณ์ถั่วเฉลี่ย

$$= \frac{\text{ทุนของสหกรณ์ปีปัจจุบัน} + \text{ปีก่อน}}{2}$$

อัตราส่วนเฉลี่ยรวม สอ. ใหญ่มาก = 6.27

ปี 2561

$$= \frac{59,993,294.43 \times 100}{966,401,687.17 + 918,575,686.57}$$

2

= ร้อยละ 6.37

ปี 2560

$$= \frac{56,276,307.05 \times 100}{918,575,686.57 + 860,901,127.36}$$

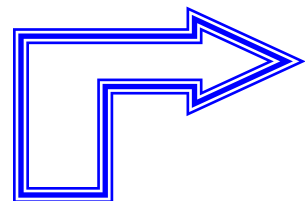
2

= ร้อยละ 6.33

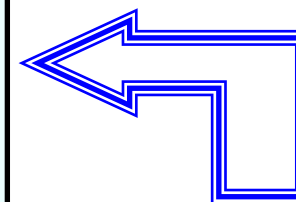
## 2. Asset Quality : คุณภาพของสินทรัพย์

เป็นการวิเคราะห์ว่าสหกรณ์ได้นำเงินทุนที่ได้มาไปใช้ให้เกิดประโยชน์หรือผลตอบแทนในสินทรัพย์ใดบ้าง เช่น ให้สมาชิกหรือสหกรณ์กู้ ลงทุนในหลักทรัพย์ ฝากที่สหกรณ์อื่น สินค้า หรือลงทุนในครุภัณฑ์ต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นที่ดิน อาคาร รถยนต์ หรืออุปกรณ์ เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานและให้บริการสมาชิกได้อย่างรวดเร็ว อัตราส่วนสำคัญที่นำมาวิเคราะห์ เช่น อัตราหมุนของสินทรัพย์ อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ หรือ ROA อัตราหนี้ค้างชำระ ดังนั้น หากสินทรัพย์ที่สหกรณ์นำไปลงทุนมีปัญหา เช่น ลูกหนี้ไม่ชำระหนี้ตามกำหนดเวลา ถอนเงินฝากสหกรณ์อื่นไม่ได้ สถาบันการเงินที่นำเงินไปลงทุนในหลักทรัพย์มีปัญหา มีสินค้าคงเหลือมาก หรือใช้ครุภัณฑ์ไม่คุ้มค่า ไม่เกิดประโยชน์ต่อการลงทุน ก็อาจส่งผลกระทบต่อเงินทุนหมุนเวียนและผลการดำเนินงานของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร

## 2. วิเคราะห์คุณภาพของสินทรัพย์



สินทรัพย์	
... ล้านบาท	
<b>2</b>	ผลตอบแทน ต่อสินทรัพย์ ... %



การลงทุนในสินทรัพย์			
เงินฝาก	...	ล้านบาท	... %
ลูกหนี้	...	ล้านบาท	... %
ที่ดิน/อาคาร/อุปกรณ์	...	ล้านบาท	... %
หลักทรัพย์/ตราสาร	...	ล้านบาท	... %
อื่น ๆ	...	ล้านบาท	... %
หนี้ชำระไม่ได้ตามกำหนด		...	ล้านบาท
หรืออัตราการค้างชำระหนี้ต่อหนี้ถึงกำหนด		...	... %

**3**

อัตราหมุนของสินทรัพย์ (รอบ)		<b>1</b>
สินทรัพย์	...	ล้านบาท
ขาย/บริการ	...	ล้านบาท
การเติบโตของสินทรัพย์เพิ่มขึ้น		... %

## 2. วิเคราะห์คุณภาพของสินทรัพย์

2.1 อัตราหมุนของสินทรัพย์ : รอบ

$$= \frac{\text{รายได้ดอกเบี้ยและผลตอบแทนจากการลงทุน}}{\text{สินทรัพย์ทั้งสินถั่วเฉลี่ย}}$$

$$\text{สินทรัพย์ทั้งสินถั่วเฉลี่ย} = \frac{\text{สินทรัพย์ทั้งสินปีปัจจุบัน} + \text{สินทรัพย์ปีก่อน}}{2}$$

อัตราส่วนนี้จะบ่งบอกความสามารถของสหกรณ์ ในการใช้สินทรัพย์ทั้งหมดที่อยู่ ว่าก่อให้เกิดรายได้ มากน้อยหรือ มีประสิทธิภาพเต็มที่หรือไม่ ถ้าอัตราส่วนนี้สูงแสดงว่าสหกรณ์มีความสามารถในการใช้สินทรัพย์ที่มีอยู่เพื่อก่อให้เกิดรายได้สูงและมีการบริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพ การวิเคราะห์อัตราหมุนของสินทรัพย์ ควรพิจารณาอัตราส่วนอื่น ๆ ประกอบด้วย เช่น อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ รายการตามบัญชีที่เกิดจากวิธีการบัญชีที่แตกต่างกัน จะทำให้มีอัตราหมุนของสินทรัพย์มีค่าต่างกันด้วย เช่น การหักค่าเสื่อมราคา การที่ใช้สินทรัพย์มานาน สินทรัพย์ที่เพิ่งซื้อ มาใหม่ สินทรัพย์ที่ซื้อมาตอนช่วงสิ้นงวดบัญชี

# อัตราหมุนของสินทรัพย์ (รอบ)

สอ.ทองเอก จก.

## อัตราหมุนของสินทรัพย์

รายได้ดอกเบี้ยและผลตอบแทน

สินทรัพย์ทั้งสิ้นถัวเฉลี่ย

สินทรัพย์ทั้งสิ้นถัวเฉลี่ย

$$= \frac{\text{สินทรัพย์ทั้งสิ้นปีปัจจุบัน} + \text{ปีก่อน}}{2}$$

อัตราส่วนเฉลี่ยรวม สอ. ใหญ่มาก = 0.06

ปี 2561

$$= 77,716,205.56$$

$$\frac{1,541,749,505.09 + 1,460,380,340.46}{2}$$

2

$$= 0.05 \text{ รอบ}$$

ปี 2560

$$= 75,616,678.91$$

$$\frac{1,460,380,340.46 + 1,356,458,156.23}{2}$$

$$= 0.05 \text{ รอบ}$$

## 2. วิเคราะห์คุณภาพของสินทรัพย์

### 2.2 อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์

$$= \frac{\text{กำไรสุทธิ} * 100}{\text{สินทรัพย์ทั้งสินถัวเฉลี่ย}}$$

อัตราส่วนนี้แสดงให้เห็นผลตอบแทนที่ได้จากการลงทุนทั้งสิน หรือการใช้สินทรัพย์ว่า ได้ผลตอบแทนเพียงพอหรือไม่ อัตราส่วนนี้เป็นอัตราส่วนหนึ่งที่ฝ่ายบริหารใช้ควบคุม การดำเนินการ หรือการวางแผนโดยตรง เพราะเป็นอัตราส่วนที่ใช้วัดความสามารถของ ฝ่ายบริหารในการใช้สินทรัพย์ของสหกรณ์ ในอันที่ก่อให้เกิดกำไรกลับคืนมาสู่สหกรณ์



## อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (ร้อยละ)

สอ.ทองเอก จก.

$$\frac{\text{กำไรสุทธิ} \times 100}{\text{สินทรัพย์ถัวเฉลี่ย}}$$

สินทรัพย์ทั้งสิ้นถัวเฉลี่ย

$$= \frac{\text{สินทรัพย์ทั้งสิ้นปีปัจจุบัน} + \text{ปีก่อน}}{2}$$

อัตราส่วนเฉลี่ยรวม สอ. ใหญ่มาก = 3.92

ปี 2561

$$= 59,993,294.43$$

$$\frac{1,541,749,505.09 + 1,460,380,340.46}{2}$$

$$= \text{ร้อยละ } 4.00$$

ปี 2560

$$= 56,276,307.05$$

$$\frac{1,460,380,340.46 + 1,356,458,156.23}{2}$$

$$= \text{ร้อยละ } 4.00$$

## 2. วิเคราะห์คุณภาพของสินทรัพย์

### 2.3 อัตราการค้างชำระหนี้ต่อหนี้ถึงกำหนด

$$= \frac{\text{ลูกหนี้ระยะสั้นที่ไม่ชำระหนี้ตามกำหนด} * 100}{\text{ลูกหนี้ระยะสั้นที่ถึงกำหนดชำระ}}$$

เป็นการเปรียบเทียบลูกหนี้เงินให้กู้ที่สามารถไม่ชำระหนี้ได้ตามกำหนดในรอบปี กับหนี้ที่ถึงกำหนดชำระ อัตราส่วนนี้แสดงถึงความสามารถในการเรียกเก็บหนี้จากลูกหนี้ ถ้าอัตราส่วนสูง จะส่งผลต่อสภาพคล่องทางการเงินของสหกรณ์ และอาจทำให้สหกรณ์ ขาดสภาพคล่อง / ไม่มีเงินไปขยายธุรกิจให้เติบโตขึ้น อีกทั้งยังไม่สามารถชำระหนี้ให้ เจ้าหนี้ได้ตามกำหนด

# อัตราการค้างชำระหนี้ต่อหนี้ถึงกำหนด (ร้อยละ)

สอ. ทองเอก จก.

$$\frac{\text{ลูกหนี้ระยะสั้นที่ชำระหนี้ไม่ได้ตามกำหนด}}{\text{ลูกหนี้ระยะสั้นที่ถึงกำหนดชำระ}} \times 100$$

อัตราส่วนมาตรฐาน CFSAW : ss

อยู่ในระดับดี

อัตราส่วนเฉลี่ยรวม สอ. ใหญ่มาก = 4.02

ปี 2561

$$= \frac{2,718,277.47}{234,512,612.77}$$

= ร้อยละ 0.37 (ชำระได้ 99.63 % )

ปี 2560

= ร้อยละ 0.19 (ชำระได้ 99.81 % )

# อัตราลูกหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ : Gross NPLs ต่อเงินให้กู้ทั้งสิ้น (ร้อยละ)

สอ. ทองเอก จก. ไม่มีรายการนี้

ข้อมูลสหกรณ์ออมทรัพย์ ปี 2561

6,224,46 ล้านบาท X 100

2,004,454.63 ล้านบาท

= ร้อยละ 0.31

ข้อมูลสหกรณ์ออมทรัพย์ ปี 2562

5,959.91 ล้านบาท X 100

2,118,543.61 ล้านบาท

= ร้อยละ 0.28

ลูกหนี้เงินให้กู้ทั้งสิ้น ( Gross )

Gross NPLs X 100

ตัวอย่าง

# ความคุ้มค่าของการลงทุนในสินทรัพย์

สินทรัพย์  
หมุนเวียน

เกินความต้องการ



เงินกู้และ  
เงินลงทุน

ไม่มีคุณภาพ



สินทรัพย์ถาวร

ไม่มีประสิทธิภาพ



สินทรัพย์  
ไม่สร้าง  
กำไร

**3. Management Ability : ความสามารถในการบริหาร**

**4. Earning Sufficiency : การทำกำไร**

เป็นการวิเคราะห์ว่าในรอบปีบัญชีสหกรณ์มีมูลค่าการดำเนินงานธุรกิจอย่างไร มีการเติบโตเพิ่มขึ้น หรือถดถอยจากปีก่อนเพียงใด ซึ่งจะสัมพันธ์กับผลการดำเนินงานของสหกรณ์ว่าธุรกิจใดบ้างที่ทำแล้วมีกำไร หรือ ขาดทุน หรือมีกำไรแต่ลดลงจากปีก่อน สาเหตุเกิดจากอะไร รายได้ลดลง ต้นทุนหรือค่าใช้จ่ายสูงขึ้นจากรายการใด เพื่อสหกรณ์จะได้ควบคุมให้เหมาะสมต่อไป อัตราส่วนที่สำคัญ เช่น อัตรากำไรสุทธิ อัตราค่าใช้จ่ายดำเนินงานต่อกำไร ก่อนหักค่าใช้จ่ายดำเนินงาน เป็นต้น

### 3. **M**anagement Ability : วิเคราะห์ความสามารถในการบริหาร

อัตราการเพิ่ม / ลด ของปริมาณธุรกิจรวม (ยอดระหว่างปี)

$$= \frac{(\text{ปริมาณธุรกิจรวมของปีปัจจุบัน} - \text{ปีก่อน}) \times 100}{\text{ปริมาณธุรกิจรวมของปีก่อน}}$$

ปริมาณธุรกิจรวมของปีก่อน

**ปริมาณธุรกิจของสหกรณ์ออมทรัพย์** : การรับฝากเงินทุกประเภท และการให้กู้เงินทุกประเภท  
ในรอบปีที่วิเคราะห์

เป็นอัตราส่วนที่ใช้พิจารณาการเปลี่ยนแปลงของปริมาณธุรกิจว่ามีการเพิ่มขึ้นหรือลดลงอย่างไร กรณีอัตราส่วนนี้มีผลลัพธ์เพิ่มขึ้น แสดงว่าปริมาณธุรกิจเพิ่มขึ้นจากปีก่อน อาจสรุปได้ว่าสามารถอำนวยความสะดวกให้แก่สมาชิกเพิ่มขึ้น และควรพิจารณาเป็นรายธุรกิจว่ามีการเพิ่มขึ้น หรือลดลงอย่างไร เพื่อให้สามารถวางแผนงานให้เกิดประโยชน์แก่สมาชิกและสร้างรายได้เพิ่มขึ้น

# มิติที่ 3 ความสามารถของคณะกรรมการและฝ่ายจัดการ

## โครงสร้างธุรกิจ

- จำนวนสมาชิก ..... คน
- ขนาดสหกรณ์ .....
- รับเงินฝาก ..... ล้านบาท ..... %
- ให้กู้เงิน ..... ล้านบาท ..... %
- จัดหาสินค้า ... ..ล้านบาท ... %
- รวบรวมผลิตภัณฑ์ ... ลป. ... %
- ให้บริการ ... ลป. ... %

มูลค่าธุรกิจ ..... ล้านบาท / ปี

**1** ..... ล้านบาท / เดือน

อัตราการเติบโตของธุรกิจเพิ่มขึ้น .....%

## การบริหารจัดการ

ความสามารถ/สมรรถนะ  
ของคณะกรรมการ  
และฝ่ายจัดการ

## แนวโน้มปีหน้า

- สมาชิกเพิ่มขึ้น .....%
- ทุนเพิ่มขึ้น .....%
- ธุรกิจเพิ่มขึ้น .....%
- กำไรเพิ่มขึ้น .....%

## การบริหารงาน และการควบคุมภายใน

- มีการจัดจ้างเจ้าหน้าที่บัญชี
- การจัดทำงบการเงินถูกต้อง
- ชั้นคุณภาพการควบคุมภายใน  
ระดับดีมาก



# อัตราการเติบโต (ลดลง) ของธุรกิจ (ร้อยละ)

สอ.ทองเอก จก.

(ยอดระหว่างปี)

$$= \frac{(\text{ปริมาณธุรกิจรวมปีปัจจุบัน} - \text{ปีก่อน}) \times 100}{\text{ปริมาณธุรกิจรวมของปีก่อน}}$$

อัตราส่วนเฉลี่ยรวม

สอ. ใหญ่มาก

ถดถอย = (6.73%)

ปี 2561

= ร้อยละ (1.09%)

ปี 2560

= ร้อยละ (16.59 %)

# 4. Earning Sufficiency วิเคราะห์ความสามารถในการทำกำไร

## กำไร ... ล้านบาท

รายได้	...	ล้านบาท	...	%
รายได้ธุรกิจหลัก	...	ลบ.	...	%
รายได้เฉพาะธุรกิจ	...	ลบ.	...	%
รายได้อื่น	...	ลบ.	...	%
ค่าใช้จ่าย	...	ล้านบาท	...	%
ต้นทุนธุรกิจ	...	ลบ.	...	%
ค่าใช้จ่ายเฉพาะธุรกิจ	...	ลบ.	...	%
ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน	...	ลบ.	...	%

แนว  
ตั้ง

ค่าใช้จ่ายดำเนินงานต่อกำไร  
ก่อนหักค่าใช้จ่ายดำเนินงาน ... เท่า

3

## ความสามารถ ในการทำกำไร

อัตรากำไรสุทธิ ... %

4

## กำไรสุทธิ

จำนวนเงิน ... ลบ.

## ขาดทุนสุทธิ

จำนวนเงิน ... ลบ.

## อัตราเฉลี่ยต่อสมาชิก

กำไรต่อสมาชิก ... บาท/คน

เงินออมต่อสมาชิก ... บาท/คน

หนี้สินต่อสมาชิก ... บาท/คน

1

2

การเติบโตของกำไรเพิ่มขึ้น ... %

การเติบโตของทุนสำรองเพิ่มขึ้น ... %

การเติบโตของทุนสะสมอื่นเพิ่มขึ้น ... %

แนวนอน

## 4. วิเคราะห์ความสามารถในการทำกำไร

### 4.1 เงินออมต่อสมาชิก

$$= \frac{\text{เงินรับฝากจากสมาชิก} + \text{เงินสะสมค่าหุ้น}}{\text{จำนวนสมาชิก}}$$

- เงินออมต่อสมาชิก เป็นการดูว่าสมาชิกมีคุณภาพชีวิตเป็นอย่างไร เพราะถ้าสมาชิกโดยส่วนใหญ่มีการออมมากกว่ามีหนี้สิน ก็จะมีผลต่อการสร้างรายได้และกำไรของสหกรณ์ แต่คุณภาพชีวิตของสมาชิกจะดูเหมาะสมกว่าสมาชิกที่มีหนี้สินมากกว่าเงินออม

# 4. วิเคราะห์ความสามารถในการทำกำไร

## 4.2 หนี้สินต่อสมาชิก

$$= \frac{\text{เงินให้สมาชิกกู้ยืม}}{\text{จำนวนสมาชิก}}$$



- หนี้สินต่อสมาชิก เป็นการดูว่าสมาชิกมีคุณภาพชีวิตเป็นอย่างไร เพราะถ้าสมาชิกหนี้สินมากกว่าการออม ก็จะมีผลต่อการสร้างรายได้และกำไรของสหกรณ์ และคุณภาพชีวิตที่ไม่ดีของสมาชิกอาจส่งผลต่อการส่งเงินให้กับสหกรณ์

# เปรียบเทียบหนี้สินกับเงินออมของสมาชิกสหกรณ์ออมทรัพย์ ทองเอก จำกัด

หน่วย : บาท

	ปี 2561	ปี 2560	เฉลี่ยให้สูงมาก
<b>เงินออมเฉลี่ยต่อสมาชิก (ทั้งสิ้น)</b>	<b>581,333.08</b>	<b>538,971.01</b>	<b>590,635.47</b>
- สามัญ	750,231.94	706,572.82	-
- สมทบ	89,034.40	73,208.96	-
<b>หนี้สินเฉลี่ยต่อสมาชิก (ทั้งสิ้น)</b>	<b>437,233.46</b>	<b>431,472.32</b>	<b>603,787.71</b>
- สามัญ	570,424.89	571,529.19	-
- สมทบ	49,013.17	42,257.07	-

เงินออมของสมาชิก ประกอบด้วย เงินสะสมค่าหุ้น + เงินรับฝากจากสมาชิก

## 4. วิเคราะห์ความสามารถในการทำกำไร

4.3 อัตราค่าใช้จ่ายดำเนินงานต่อกำไร(ก่อนหักค่าใช้จ่ายดำเนินงาน)

$$= \frac{\text{ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน} * 100}{\text{กำไรก่อนหักค่าใช้จ่ายดำเนินงาน}}$$

การเปรียบเทียบระหว่างค่าใช้จ่ายดำเนินงานกับกำไรก่อนหักค่าใช้จ่ายดำเนินงาน เพื่อวิเคราะห์ความสามารถในการบริหารค่าใช้จ่ายดำเนินงาน ซึ่งเปรียบเสมือนค่าใช้จ่ายคงที่ หากรายของสหกรณ์มีความผันผวนสูง และผู้บริหารไม่สามารถควบคุมค่าใช้จ่ายดำเนินงานให้อยู่ในระดับที่เหมาะสมกับรายได้ ก็อาจประสบผลขาดทุน หรือมีผลกำไรลดลง ซึ่งอาจจะส่งผลกระทบต่อเสถียรภาพทางการเงินตามมาได้

สหกรณ์ออมทรัพย์.....จำกัด

งบกำไรขาดทุน  
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ .....

- ออมทรัพย์
- เครดิต ( เฉพาะสินเชื่อและรับฝาก )

รายได้ดอกเบี้ยและผลตอบแทนจากเงินลงทุน

ดอกเบี้ยรับเงินให้กู้

ดอกเบี้ยรับเงินฝาก

ผลตอบแทนจากเงินลงทุน

.....

รวมรายได้ดอกเบี้ยและผลตอบแทนจากเงินลงทุน

ค่าใช้จ่ายดอกเบี้ยและเงินลงทุน

หัก หนี้สงสัยจะสูญและหนี้สูญ

รายได้ดอกเบี้ยและผลตอบแทนจากเงินลงทุนสุทธิ

บวก รายได้อื่น

หัก ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน

กำไร (ขาดทุน) สุทธิ

ปี 25.....

บาท

%

ปี 25.....

บาท

%

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

100

.....

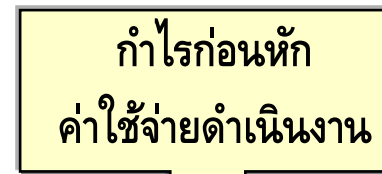
100

.....

.....

.....

.....



.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

อัตราค่าใช้จ่ายดำเนินงานต่อกำไรก่อนหักค่าใช้จ่ายดำเนินงาน (ร้อยละ)

สอ.ทองเอก จก.

ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน X 100

กำไรก่อนหักค่าใช้จ่ายดำเนินงาน

อัตราส่วนมาตรฐาน CFSAW : ss

น้อยกว่า 25 % อยู่ในระดับดี

อัตราส่วนเฉลี่ยรวม สอ. ใหญ่ มาก = 13.47

ปี 2561

$$= \frac{6,816,182.87 \times 100}{66,809,477.30}$$

$$= \text{ร้อยละ } 10.20$$

ปี 2560

$$= \frac{8,041,038.56 \times 100}{64,317,345.61}$$

$$= \text{ร้อยละ } 12.50$$



## 4. วิเคราะห์ความสามารถในการทำกำไร

### 4.4 อัตรากำไรสุทธิ

$$= \frac{\text{กำไรสุทธิประจำปี} * 100}{\text{รายได้ดอกเบี้ยและผลตอบแทนจากการลงทุน}}$$

อัตรากำไรสุทธิ เป็นการดูว่ารายได้ 100 บาท จะสามารถนำมาสร้างกำไรสุทธิเท่าไร มีประสิทธิภาพหรือไม่

# อัตรากำไรสุทธิ (ร้อยละ)

สอ. ทองเอก จก.

$$\frac{\text{กำไรสุทธิ} \times 100}{\text{รายได้}}$$

อัตราส่วนเฉลี่ยรวม สอ. ใหญ่มาก = 68.89

ปี 2561

$$= \frac{59,993,294.43 \times 100}{77,716,205.56}$$

= ร้อยละ 77.20

ปี 2560

$$= \frac{56,276,307.05 \times 100}{75,616,678.91}$$

= ร้อยละ 74.42

## 5. Liquidity : สภาพคล่อง

เป็นการวิเคราะห์ว่าสหกรณ์มีสภาพคล่องทางการเงินในระยะสั้นเหมาะสมเพียงใด โดยเปรียบเทียบสินทรัพย์ระยะสั้นกับหนี้ระยะสั้นของสหกรณ์ ว่ามีความเหมาะสมเพียงใด **สินทรัพย์ระยะสั้นของสหกรณ์มีเพียงพอต่อการชำระคืนเจ้าหนี้ระยะสั้นหรือไม่** ซึ่งจะสัมพันธ์กับคุณภาพของสินทรัพย์ด้วย เพราะถ้าสินทรัพย์ระยะสั้นของสหกรณ์ไม่มีปัญหาใด ก็จะมีสภาพคล่องตัวที่จะแปรสภาพเป็นเงินสดได้ง่าย อัตราส่วนที่สำคัญ เช่น อัตราส่วนทุนหมุนเวียน อัตราหมุนของสินค้า อัตราหมุนของลูกหนี้การค้า อัตราลูกหนี้ที่ชำระหนี้ได้ตามกำหนด เป็นต้น

## กฎ ระเบียบเกี่ยวกับสหกรณ์ออมทรัพย์ : ด้านสภาพคล่อง

พ.ร.บ. สหกรณ์ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา 48

- ให้สหกรณ์ดำรงสินทรัพย์สภาพคล่องตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

ประกาศกฎกระทรวง วันที่ 30 ตุลาคม 2550 : การดำรงสินทรัพย์สภาพคล่องของสหกรณ์ พ.ศ. 2550

- เฉลี่ยรายเดือนไม่ต่ำกว่าร้อยละ 1 และไม่เกินร้อยละ 20 ของยอดเงินรับฝากทั้งหมด

**ข้อ** ประกาศกฎกระทรวง ตามกฎหมายมาตรา 89 /2 (7) การบริหารสินทรัพย์และการดำรงสินทรัพย์สภาพคล่องของสหกรณ์ออมทรัพย์และสหกรณ์เครดิตยูเนียน พ.ศ. ...

**ร่าง** ประกาศกฎกระทรวง ตามกฎหมายมาตรา 89 /2 (7 )

- เฉลี่ยรายเดือนไม่น้อยกว่าร้อยละ 3 ของยอดเงินรับฝากทุกประเภท ( ชุมนุมสหกรณ์ ไม่น้อยกว่าร้อยละ 6)
- **เพิ่มเติมสินทรัพย์สภาพคล่อง** คือ หุ้่นกู้ไม่ด้อยสิทธิ พันธบัตร หรือตราสารแสดงสิทธิในหนี้ ที่ออกโดยรัฐวิสาหกิจ หน่วยงานของรัฐ หรือบริษัทบริหารสินทรัพย์ ตามรายชื่อที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

## 5. วิเคราะห์สภาพคล่อง (ความสามารถในการชำระหนี้ระยะสั้น)

มาตรา 89/2 การดำเนินงานและการกำกับดูแลสหกรณ์ออมทรัพย์และสหกรณ์เครดิตยูเนียน

### (6) การดำรงเงินกองทุนชุมนุมสหกรณ์

หมวด ๓

การดำรงเงินกองทุนของชุมนุมสหกรณ์

---

ข้อ ๑๒ เงินกองทุนของชุมนุมสหกรณ์ ประกอบด้วย

(๑) ร้อยละเก้าสิบของทุนเรือนหุ้นที่ชำระแล้ว

(๒) ทุนสำรอง

ข้อ ๑๓ ให้ชุมนุมสหกรณ์ดำรงอัตราส่วนเงินกองทุนต่อสินทรัพย์ไม่ต่ำกว่าร้อยละสิบห้า

# 5. วิเคราะห์สภาพคล่อง (ความสามารถในการชำระหนี้ระยะสั้น)

## สภาพคล่องทางการเงิน

อัตราส่วนทุนหมุนเวียน

( เท่า )

1

### ร้อยละของสินทรัพย์หมุนเวียน

เงินฝาก	... %
ลูกหนี้ระยะสั้น	... %
สินค้าคงเหลือ	... %

แนวตั้ง

ลูกหนี้เงินกู้ระยะสั้นที่ชำระหนี้ได้ ตามกำหนดของหนี้ที่ถึงกำหนด ชำระ ... %

### ร้อยละของหนี้สินหมุนเวียน

- เงินกู้ระยะสั้น ... %
- เจ้าหนี้การค้า ... %
- เงินรับฝาก ... %

แนวตั้ง

## 5. วิเคราะห์สภาพคล่อง (ความสามารถในการชำระหนี้ระยะสั้น)

### 5.1 อัตราส่วนทุนหมุนเวียน (Current Ratio)

$$= \frac{\text{สินทรัพย์หมุนเวียน}}{\text{หนี้สินหมุนเวียน}} \quad \text{ต่อ } 1$$

เป็นอัตราส่วนที่นิยมใช้กันมาก และใช้เป็นเครื่องชี้ฐานะการเงินระยะสั้นของสหกรณ์ ใช้วัดความสามารถในการชำระหนี้ ระยะสั้นของสหกรณ์ ณ เวลานั้น และยังช่วยชี้ถึงระดับ**ความปลอดภัยของเจ้าหนี้** โดยปกติถ้าอัตราส่วนนี้ต่ำมาก อาจแสดงได้ว่าสหกรณ์ไม่สามารถชำระหนี้สินระยะสั้นได้เมื่อครบกำหนด แต่ถ้าอัตราส่วนทุนหมุนเวียนสูง แสดงถึงความสามารถในการชำระหนี้ระยะสั้นได้สูง อย่างไรก็ตาม ในการวิเคราะห์และแปลความควรพิจารณาถึงความเข้มแข็งของรายการในสินทรัพย์และหนี้สินหมุนเวียนด้วย

# อัตราส่วนทุนหมุนเวียน(เท่า)ต่อ

อัตราส่วนเฉลี่ยรวม สอ. ใหญ่มาก = 0.81

สอ.ทองเอก จก.

$$\frac{\text{สินทรัพย์หมุนเวียน (เท่า)}}{\text{หนี้สินหมุนเวียน}}$$

ปี 2561

$$= \frac{562,409,268.00}{570,518,427.92}$$

= 0.99 ต่อ 1

ปี 2560

$$= \frac{503,367,968.79}{537,387,563.89}$$

= 0.94 ต่อ 1



อัตราส่วนทุนหมุนเวียนของ 4 สายการบินหลัก  
รายการเจาะลึกทั่วไทย Inside Thailand : 16 /11 /63

ณ ไตรมาส 3 งวด 9 เดือน (30 กันยายน 2563)



สินทรัพย์หมุนเวียน  
23,926 ลบ.

หนี้สินหมุนเวียน  
298,353 ลบ.

ทุนหมุนเวียน  
0.08



สินทรัพย์หมุนเวียน  
5,034 ลบ.

หนี้สินหมุนเวียน  
8,748 ลบ.

ทุนหมุนเวียน  
0.58



สินทรัพย์หมุนเวียน  
3,925 ลบ.

หนี้สินหมุนเวียน  
19,338 ลบ.

ทุนหมุนเวียน  
0.20

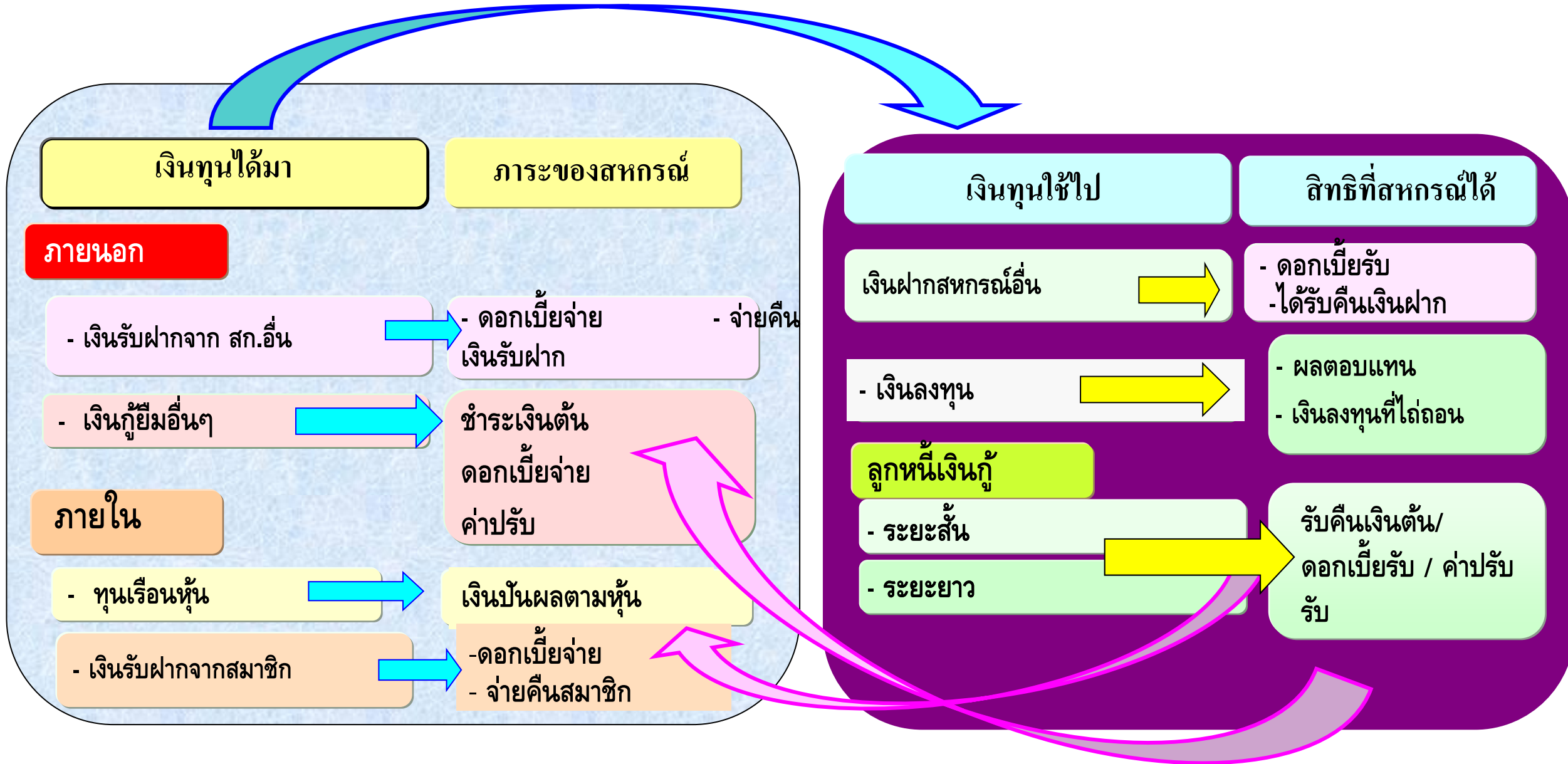


สินทรัพย์หมุนเวียน  
13,501 ลบ.

หนี้สินหมุนเวียน  
19,288 ลบ.

ทุนหมุนเวียน  
0.70

# \*\*\* ปัญหาอาจเกิด \*\*\* ถ้าเงินทุนได้มา / ใช้ไป ไม่เหมาะสม



# 6. Sensitivity ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์

ปัจจัยภายนอก



ปัจจัยภายใน

- นโยบายการบริหารจัดการ ธุรกิจการเงิน การลงทุน
- การควบคุมภายใน

พ.ร.บ.สหกรณ์ 2562 /

ระเบียบ นทส. ว่าด้วยการบัญชีของสหกรณ์ 2563

1

ภาวะเศรษฐกิจถดถอยทางการเงิน / การลงทุน / ดอกเบี้ย

2

นวัตกรรม / การเปลี่ยนแปลง / การปรับตัว ด้าน IT

3

สถานการณ์ COVID 19

4

ทัศนคติ / ความเชื่อมั่นศรัทธาของสมาชิก / สังคม

5

นโยบายภาครัฐ / การช่วยเหลือของรัฐบาล

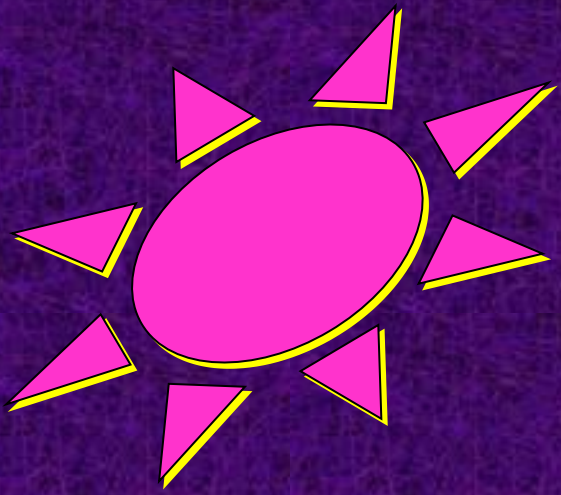
6

# การเปรียบเทียบอัตราส่วนทางการเงิน

1. สหกรณ์เดียวกันต่อเนื่องหลายปี (วิเคราะห์แนวโน้ม / แนวนอน)

2. ดำเนินธุรกิจประเภทเดียวกัน (Peer Group : กรมตรวจบัญชีสหกรณ์)

3. อัตราส่วนมาตรฐาน ( CFSAW: ss ) : กรมตรวจบัญชีสหกรณ์



# เครื่องมือเตือนภัยทางการเงิน ของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์

1. **CAMELS Analysis** ( การวิเคราะห์งบการเงิน )
2. **Peer Group** ( อัตราส่วนเฉลี่ยในกลุ่ม )
3. **CFSAWss** ( อัตราส่วนมาตรฐาน : *Benchmark* )

## 2. การเปรียบเทียบอัตราส่วนทางการเงิน

ดำเนินธุรกิจประเภท / ขนาดเดียวกัน

# PEER GROUP

โดย กรมตรวจบัญชีสหกรณ์





## สารสนเทศทางการเงิน

## สรุปสถานะทั่วไปของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร

### สารสนเทศทางการเงินสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร

- สรุปสถานะทั่วไปของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร
- จำนวนสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร
- สารสนเทศนำรู้ทางการเงิน
- เอกสารเผยแพร่
  - ภาวะเศรษฐกิจภาคสหกรณ์ไทย
  - Financial Condition of Cooperative in Thailand
- สถิติผลการดำเนินงานและฐานะการเงิน
  - ตารางสถิติผลการดำเนินงานและฐานะการเงินในรอบ 10 ปี
  - ตารางสถิติการดำเนินงานและฐานะการเงินสหกรณ์/กลุ่มทุกรูปแบบในรอบ 5 ปี
  - ตารางสถิติผลการดำเนินงานและฐานะการเงินในรอบ 2 ปี
- รายงานผลการดำเนินงานและฐานะการเงินสหกรณ์/กลุ่ม
- พีชเศรษฐกิจสำคัญ
- 10 อันดับ (Top Ten)
- ระดับเฝ้าระวังและเตือนภัยทางการเงิน (Warning Level)
- ระดับชั้นคุณภาพการควบคุมภายใน (Quality Control)
- ระดับเสถียรภาพทางการเงิน (Level of stability)
- ขนาด(Size)
- Peer Group

ประจำปีงบประมาณ 2564	ประจำปีงบประมาณ 2563	ประจำปีงบประมาณ 2562	ประจำปีงบประมาณ 2561	ประจำปีงบประมาณ 2560
	กันยายน 2563	กันยายน 2562	กันยายน 2561	กันยายน 2560
	สิงหาคม 2563	สิงหาคม 2562	สิงหาคม 2561	สิงหาคม 2560
	กรกฎาคม 2563	กรกฎาคม 2562	กรกฎาคม 2561	กรกฎาคม 2560
	มิถุนายน 2563	มิถุนายน 2562	มิถุนายน 2561	มิถุนายน 2560
	พฤษภาคม 2563	พฤษภาคม 2562	พฤษภาคม 2561	พฤษภาคม 2560
	เมษายน 2563	เมษายน 2562	เมษายน 2561	เมษายน 2560
	มีนาคม 2563	มีนาคม 2562	มีนาคม 2561	มีนาคม 2560
	กุมภาพันธ์ 2563	กุมภาพันธ์ 2562	กุมภาพันธ์ 2561	กุมภาพันธ์ 2560
	มกราคม 2563	มกราคม 2562	มกราคม 2561	มกราคม 2560
	ธันวาคม 2562	ธันวาคม 2561	ธันวาคม 2560	ธันวาคม 2559
	พฤศจิกายน 2562	พฤศจิกายน 2561	พฤศจิกายน 2560	พฤศจิกายน 2559
ตุลาคม 2563	ตุลาคม 2562	ตุลาคม 2561	ตุลาคม 2560	ตุลาคม 2559

\*\*\* ดูข้อมูลย้อนหลัง [คลิกที่นี่](#) \*\*\*



## สารสนเทศทางการเงิน

### สารสนเทศทางการเงินสหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร

- สรุปสถานะทั่วไปของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร
- จำนวนสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร
- สารสนเทศนำรู้ทางการเงิน
- เอกสารเผยแพร่
  - รายงานข้อมูลและอัตราส่วนสำคัญของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรเฉลี่ย
  - ภาวะเศรษฐกิจภาคสหกรณ์ไทย
  - Financial Condition of Cooperative in Thailand
- สถิติผลการดำเนินงานและฐานะการเงิน
  - ตารางสถิติผลการดำเนินงานและฐานะการเงินในรอบ 10 ปี
  - ตารางสถิติการดำเนินงานและฐานะการเงินสหกรณ์/กลุ่มทุกรูปแบบในรอบ 5 ปี
  - ตารางสถิติผลการดำเนินงานและฐานะการเงินในรอบ 2 ปี
- รายงานผลการดำเนินงานและฐานะการเงินสหกรณ์/กลุ่ม

สารสนเทศทางการเงินสหกรณ์ / กลุ่มเกษตรกร >>  
Peer Group

- ข้อมูลและอัตราส่วนสำคัญของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรเฉลี่ย ปี 2563
- ข้อมูลและอัตราส่วนสำคัญของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรเฉลี่ย ปี 2562
- ข้อมูลและอัตราส่วนสำคัญของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรเฉลี่ย ปี 2561
- ข้อมูลและอัตราส่วนสำคัญของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรเฉลี่ย ปี 2560

# ปี 2548 - 2563



### ข้อมูลและอัตราส่วนสำคัญเฉลี่ยของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร ปี 2563

☞	สหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร
☞	สหกรณ์การเกษตร
☞	สหกรณ์ประมง
☞	สหกรณ์นิคม
☞	สหกรณ์ร้านค้า
☞	สหกรณ์บริการ
☞	สหกรณ์ออมทรัพย์
☞	สหกรณ์เครดิตยูเนียน
☞	สหกรณ์สหกรณ์
☞	กลุ่มเกษตรกร

## ข้อมูลและอัตราส่วนเฉลี่ยของสหกรณ์ออมทรัพย์

	หน่วย	ขนาด เล็ก	ขนาด กลาง	ขนาด ใหญ่	ขนาด ใหญ่มาก	ขนาด ใหญ่พิเศษ	โดยรวม
	สหกรณ์	4	18	399	593	351	1,365
ฐานะการเงิน							
สินทรัพย์	%	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00	100.00
สินทรัพย์หมุนเวียน	%	99.06	98.24	49.64	25.87	21.37	21.78
เงินลงทุนระยะยาว	%	-	0.17	1.59	4.55	13.73	13.01
เงินให้กู้ยืมระยะยาว	%	-	1.43	48.40	69.30	64.54	64.85
ลูกหนี้ระยะยาว	%	-	-	0.04	0.05	0.14	0.13
ที่ดินอาคารอุปกรณ์และสินทรัพย์ไม่มีตัวตน	%	0.68	0.08	0.29	0.20	0.21	0.21
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น	%	0.26	0.08	0.04	0.04	0.01	0.02

Peer Group

## ข้อมูลและอัตราส่วนเฉลี่ยของสหกรณ์ออมทรัพย์

รายการ	หน่วย	ขนาด เล็ก	ขนาด กลาง	ขนาด ใหญ่	ขนาด ใหญ่มาก	ขนาด ใหญ่พิเศษ	โดยรวม
	สหกรณ์	4	18	399	593	351	1,365
โครงสร้าง							
สินทรัพย์ต่อสหกรณ์	บาท	67,882	1,597,951	20,685,768	371,506,211	7,732,958,083	2,155,937,089
สมาชิกต่อสหกรณ์	คน	32	112	196	1,063	7,556	2,464
<b>มิติที่ 1 ความเพียงพอของเงินทุนต่อความเสี่ยง(Capital Strength)</b>							
1.1 อัตราส่วนหนี้สินต่อทุน	เท่า	0.10	0.69	0.15	0.50	1.15	1.08
1.2 อัตราส่วนทุนสำรองต่อสินทรัพย์	เท่า	-	0.02	0.06	0.05	0.04	0.04
1.3 อัตราการเติบโตทุนของสหกรณ์	%	950.64	49.52	5.73	2.45	7.09	6.59
1.4 อัตราการเติบโตของหนี้	%	310.48	ERR	0.02	(3.24)	3.25	2.91
1.5 อัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น	%	-	1.19	4.35	6.17	6.91	6.82
<b>มิติที่ 2 คุณภาพของสินทรัพย์ (Asset Quality)</b>							
2.1 อัตราการค้างชำระของลูกหนี้	%	NA	2.77	1.68	0.53	0.99	0.94

### 3. การเปรียบเทียบอัตราส่วนทางการเงิน

**CFSAW:ss**



The advertisement features a yellow background with horizontal stripes. In the top left corner is the logo of the Ministry of Finance of Thailand, which includes a central figure and Thai text. To the right of the logo is the text "การกำกับและนำทางการเงิน" (Financial Regulation and Guidance) in red. Further right is a red starburst graphic containing the number "1" and the Thai word "เท่า" (times). In the center is a semi-circular gauge with a needle pointing towards the right, divided into four colored segments: green, yellow, orange, and red. Below the gauge is the text "CFSAW:ss" in large, bold, red letters. At the bottom of the advertisement is the text "ด้วยอุปกรณ์นำเสนอ CFSAW:ss" (Presented with CFSAW:ss equipment) in red.



# โปรแกรม CFSAWS:ss

โปรแกรมเฝ้าระวังและเตือนภัยทางการเงินของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร : กำหนดค่ามาตรฐาน

Cooperative Financial Surveillance and warning System : Set Standard

กลุ่มวิเคราะห์ข้อมูลทางการเงิน

## เกี่ยวกับ CFSAWS:ss

โครงการพัฒนาระบบเตือนภัยทางการเงินของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร  
(ระยะที่ 1 กำหนดค่ามาตรฐาน)

จากภารกิจของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ในการเป็นศูนย์ข้อมูลทางการเงินของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร จึงได้พัฒนาระบบเตือนภัยเพื่อเฝ้าระวังทางการเงินของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร

CFSAWS:ss เป็นเครื่องมือช่วยให้ผู้วิเคราะห์สามารถเตรียมความพร้อมในการวิเคราะห์ และมีแนวทางในการวิเคราะห์ทางการเงินของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร ในครั้งนี้เป็นระยะที่ 1(กำหนดค่ามาตรฐาน)ซึ่งจะมีการพัฒนาสู่ระยะที่ 2(ค่าประกันคุณภาพ)และระยะที่ 3(นวัตกรรมองค์กร) ต่อไป ทั้งนี้เพื่อความมั่นคงทางการเงินของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรอย่างยั่งยืน

## ผู้พัฒนา

ส่วนวิจัยและพัฒนาสารสนเทศทางการเงิน  
ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร  
กรมตรวจบัญชีสหกรณ์  
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

เข้าสู่ระบบ

USERNAME :

PASSWORD :

Login

Reset

- ▣ [ลงทะเบียนขอใช้](#)
- ▣ [เปลี่ยน Password](#)

## คำเตือน

โปรแกรมนี้เป็นลิขสิทธิ์ของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ได้รับการคุ้มครองตามพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ พ.ศ. 2537 บุคคลหรือคณะบุคคลใดต้องการใช้งานต้องลงทะเบียนขอใช้ ซึ่งจะถือว่าได้รับอนุญาตจากกรมตรวจบัญชีสหกรณ์แล้ว

สงวนลิขสิทธิ์ โดยกรมตรวจบัญชีสหกรณ์  
ตามคำขอแจ้งลิขสิทธิ์ เลขที่ 162664 เมื่อวันที่ 17 พฤษภาคม 2550  
ทะเบียนข้อมูลเลขที่ ว1.2526 ให้ไว้เมื่อวันที่ 12 มิถุนายน 2550 โดยกรมทรัพย์สินทางปัญญา

- ล
- กลุ่มเกษตรกร
- วิจัย
- ข้อมูล
- Information

- โปรแกรม DEACE2010
- โปรแกรม SEVA2010 **new**
- โปรแกรม PEER GROUP
- โปรแกรม DEACE2009

### คำเทียบเคียงอัตราส่วนมาตรฐานทางการเงินของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร

1. อัตราค่าใช้จ่ายดำเนินงานต่อกำไร (ก่อนหักค่าใช้จ่ายดำเนินงาน)
2. อัตราลูกหนี้ระยะสั้นที่ชำระได้ตามกำหนด
3. อัตราส่วนทุนสำรองต่อสินทรัพย์

### การศึกษาและการประยุกต์ใช้อัตราส่วนมาตรฐานทางการเงินในการเทียบเคียง (Benchmark)

- การศึกษาอัตราส่วนมาตรฐานทางการเงินสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร (Benchmark)
- คู่มือการใช้งานอัตราส่วนมาตรฐานทางการเงินสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร

### Benchmark News !

- การแถลงข่าวเรื่อง "นโยบายภาคเกษตร...มองผ่านระบบสหกรณ์" และ "สถานภาพเกษตรกรไทยฯ" (26/05/54) **NEW!**
- การประชุมงานนำเสนอผลงานวิจัย Thirft DEACE2009 (24/05/54)
- คณะที่ปรึกษาร่วมกับคณะทำงานโครงการ DEA เตรียมความพร้อมก่อนนำเสนอผลงานวิจัย Thirft DEACE2009 (11/05/54)
- กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ กับ 59 ปี แห่งการมุ่งมั่นสร้างความเข้มแข็งด้านการเงินการบัญชีแก่ภาคสหกรณ์ไทย (12/02/54)
- กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ ร่วมกับ ม.หอการค้าไทย ประเมินปัญหาหนี้และความพึงพอใจ...ของประชากรกลุ่มแท็กซี่ ผ่านข้อมูลภาคสหกรณ์ไทย (01/02/2554)
- กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ อบรม การขับเคลื่อน SEVA 2009 และการประยุกต์ใช้ข้อมูลทางการเงิน ผ่านระบบ Video Confer (01/02/2554)

# ค่าเทียบเคียงอัตราส่วนมาตรฐานทางการเงินของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร (CFSAW : ss)

## 1. อัตราค่าใช้จ่ายดำเนินงานต่อกำไร (ก่อนหักค่าใช้จ่ายดำเนินงาน)

ประเภทสหกรณ์/ กลุ่มเกษตรกร	ระดับมาตรฐาน ( ร้อยละ )		
	ดี	พอใช้	ต้องปรับปรุง
การเกษตร	น้อยกว่า 45.00	45.00 – 65.00	มากกว่า 65.00
ออมทรัพย์	น้อยกว่า 25.00	25.00 – 35.00	มากกว่า 35.00
เครดิตยูเนียน	น้อยกว่า 40.00	40.00 - 60.00	มากกว่า 60.00
ประมง/นิคม/ร้านค้า/บริการ	น้อยกว่า 50.00	50.00 – 70.00	มากกว่า 70.00

# ตัวอย่างการแปลความหมายและการวิเคราะห์ผล : ออมทรัพย์ ขนาดใหญ่พิเศษ

อัตราค่าใช้จ่ายดำเนินงานต่อกำไร(ก่อนหักค่าใช้จ่ายดำเนินงาน)

$$\text{สูตร (ร้อยละ)} = \frac{\text{ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน} * 100}{\text{กำไรก่อนหักค่าใช้จ่ายดำเนินงาน}}$$

\* อัตราค่าใช้จ่ายดำเนินงานอยู่ที่ร้อยละ 36.2 \* ค่าเฉลี่ย (Peer) อยู่ที่ร้อยละ 14.21

\* ค่ามาตรฐาน (CFSAW:ss) มากกว่า ร้อยละ 35 ( ต้องปรับปรุง)

\* ค่าเทียบเคียงกับมาตรฐานอยู่ที่ ระดับ ต้องปรับปรุง ( สีแดง )

- สหกรณ์ควรควบคุมค่าใช้จ่ายดำเนินงานให้อยู่ในอัตราที่เหมาะสมกับธุรกิจของสหกรณ์ เช่น ค่าตอบแทนค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญลูกหนี้ ฯลฯ

\* กำไรจะเป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

\* สภาพคล่องทางการเงินไม่มีปัญหา

\* กำไรที่เกิดขึ้นเป็นส่วนหนึ่งของทุนสหกรณ์ สร้างความเข้มแข็งด้านเงินทุนของสหกรณ์ได้



# ค่าเทียบเคียงอัตราส่วนมาตรฐานทางการเงินของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร (CFSAW : ss)

## 2. อัตราลูกหนี้ระยะสั้นที่ชำระได้ตามกำหนด

ประเภทสหกรณ์/ กลุ่มเกษตรกร	ระดับมาตรฐาน ( ร้อยละ )		
	ดี	พอใช้	ต้องปรับปรุง
การเกษตร	มากกว่า 90.00	60.00 – 90.00	น้อยกว่า 60.00
ออมทรัพย์ / ร้านค้า	มากกว่า 95.00	85.00 – 95.00	น้อยกว่า 85.00
ประมง/นิคม/บริการ/ เครดิตยูเนียน	มากกว่า 90.00	60.00 – 90.00	น้อยกว่า 60.00

## การแปลความหมายและการวิเคราะห์ผล : อัตราลูกหนี้ระยะสั้นที่ชำระได้ตามกำหนด

$$\text{สูตร} = \frac{\text{ลูกหนี้ระยะสั้นชำระได้ตามกำหนด} * 100}{\text{ลูกหนี้ระยะสั้นที่ถึงกำหนดชำระ}}$$

- \* อัตราส่วนของสหกรณ์อยู่ที่ร้อยละ 99.85 ซึ่งสูงกว่าค่ามาตรฐานซึ่งอยู่ที่มากกว่าร้อยละ 95 ( ดี)
- \* ค่าเฉลี่ย (Peer) อยู่ที่ร้อยละ 97.51

\* ค่าเทียบเคียงกับมาตรฐานอยู่ที่ ระดับ ดี ( สีเขียว )

- \* สหกรณ์สามารถบริหารลูกหนี้เงินกู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- \* ลูกหนี้ระยะสั้นที่ชำระหนี้ได้นั้นเกิดจากการแปลงสัญญา หรือปรับโครงสร้างหนี้หรือไม่ ถ้าใช้ก็ไม่ได้เกิดผลดี เป็นการปรับตัวเลขให้เป็นไปตามเป้าหมายหรือแผนงาน เท่านั้น
- \* เมื่อสหกรณ์ไม่มีลูกหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ ปัญหาสภาพคล่องทางการเงินก็ไม่มี หรือมีปัญหาน้อย สหกรณ์ไม่ต้องไปแสวงหาแหล่งเงินทุนเพื่อรักษาสภาพคล่อง

# ค่าเทียบเคียงอัตราส่วนมาตรฐานทางการเงินของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร (CFSAW : ss)

## 3. อัตราส่วนทุนสำรองต่อสินทรัพย์

ประเภทสหกรณ์	ระดับมาตรฐาน		
	ดี	พอใช้	ต้องปรับปรุง
การเกษตร	มากกว่า 0.20	0.10 – 0.20	น้อยกว่า 0.10
ออมทรัพย์	มากกว่า 0.10	0.04 – 0.10	น้อยกว่า 0.04
เครดิตยูเนียน	มากกว่า 0.11	0.05 - 0.11	น้อยกว่า 0.05
ประมง/นิคม/ร้านค้า/ บริการ	มากกว่า 0.25	0.15 – 0.25	น้อยกว่า 0.15

## การแปลความหมายและการวิเคราะห์ผล : อัตราส่วนทุนสำรองต่อสินทรัพย์

$$\text{สูตร (เท่า)} = \frac{\text{ทุนสำรอง}}{\text{สินทรัพย์ทั้งสิ้น}}$$

\* ค่าของสหกรณ์อยู่ที่ 0.05 เท่า

\* ค่าเฉลี่ย (Peer) อยู่ที่ 0.04 เท่า

\* ค่าเทียบเคียงกับมาตรฐานอยู่ที่ ระดับ พอใช้ (ค่าอยู่ระหว่าง 0.04 -0.10)

\* เงินทุนของสหกรณ์มีความเข้มแข็ง

\* สหกรณ์ควรรักษาระดับอัตราค่ามาตรฐานไว้ เพราะสินทรัพย์ของสหกรณ์อาจมีการเปลี่ยนแปลง  
ได้ตลอดเวลา

\* ทุนสำรองจะเพิ่มขึ้นเมื่อมีการจัดสรรกำไรสุทธิประจำปีหรืออาจได้มาจากการบริจาค

# ข้อจำกัดการวิเคราะห์



## 1. การใช้เหตุการณ์ในอดีตเป็นเครื่องชี้เหตุการณ์ในอนาคต

เนื่องจากตัวเลขในงบการเงินที่นำมาเปรียบเทียบจะเป็นตัวเลขในอดีต ซึ่งอาจจะมีสภาวะแวดล้อมในขณะนั้น แตกต่างจากปัจจุบันทั้งด้านการเมือง สังคม เศรษฐกิจ รวมถึงกฎหมายต่าง ๆ อันจะทำให้มีการเปลี่ยนแปลงในแต่ละช่วงเวลา และกระทบกับการดำเนินงานสหกรณ์ ดังนั้น ผู้วิเคราะห์หรือผู้บริหารที่อาศัยผลการวิเคราะห์เป็นเครื่องมือที่ช่วยในการบริหาร จึงไม่ควรยึดติดกับตัวเลขที่คำนวณได้จากงบการเงินที่ผ่านมานานเกินไป

## 2. วิธีปฏิบัติทางบัญชีที่แตกต่างกัน

รายการบางรายการในงบแสดงฐานะการเงินและงบกำไรขาดทุนจะมีวิธีปฏิบัติทางบัญชีได้หลายวิธี งบการเงินแต่ละสหกรณ์จึงอาจมีวิธีการบันทึกบัญชีที่แตกต่างกัน ทำให้มีการเปรียบเทียบกันโดยสมบูรณ์ไม่ได้ ดังนั้นผู้วิเคราะห์จะต้องเข้าใจถึงตัวเลขดังกล่าวว่าได้มาจากวิธีการบันทึกบัญชีอย่างไร โดยศึกษาจากหมายเหตุประกอบงบการเงิน ซึ่งจะเปิดเผยไว้ เพื่อให้ทราบนโยบายบัญชีที่ผู้บริหารเลือกใช้ เช่น การคิดค่าเสื่อมราคาอาจใช้วิธีการเส้นตรง หรือวิธีผลรวมจำนวนปี และผู้วิเคราะห์ต้องปรับข้อมูลให้อยู่ในหลักการบัญชีที่เหมือนกันเพื่อให้สามารถเปรียบเทียบข้อมูลกันได้

## ข้อจำกัดการวิเคราะห์ (ต่อ)

### 3. ลำดับการแสดงรายการในงบการเงินอาจเรียงลำดับไม่เหมือนกัน

ถึงแม้ นายทะเบียนสหกรณ์จะได้มีการกำหนดระบบบัญชีและวิธีปฏิบัติทางบัญชีไว้แล้วก็ตาม แต่บางสหกรณ์ก็มีการปฏิบัติตามความต้องการของสหกรณ์หรือตามความเข้าใจของผู้จัดทำงบการเงิน เช่น รายการ สลากออมสิน กำหนดให้สหกรณ์แสดงรายการภายใต้หัวข้อรายการเงินสด และเงินฝากธนาคาร แต่บางสหกรณ์จะแสดงรายการเป็นเงินลงทุนระยะยาว ดังนั้น ตัวเลขที่ได้จากการคำนวณจึงแตกต่างกัน ทำให้การแปลความหมายหรือการสรุปผลอาจผิดพลาดไม่ถูกต้อง ผู้วิเคราะห์จึงต้องปรับปรุงงบการเงินที่จะนำมาเปรียบเทียบให้อยู่ในหลักการบัญชีเดียวกัน หรือปรับปรุงจัดหมวดหมู่รายการให้อยู่ในรูปแบบเดียวกันก่อน เพื่อให้สามารถเปรียบเทียบกันได้และผลการวิเคราะห์มีความถูกต้อง น่าเชื่อถือ

## ข้อจำกัดการวิเคราะห์ (ต่อ)

### 4. ข้อมูลที่แสดงในงบแสดงฐานะการเงินเป็นมูลค่าตามบัญชี

เนื่องจากข้อมูลที่แสดงในงบแสดงฐานะการเงินไม่ใช่มูลค่าปัจจุบันที่แท้จริง แต่เป็นมูลค่าตามบัญชี ซึ่งเป็นต้นทุนที่เกิดขึ้นในอดีต รายการบางรายการถูกแสดงโดยอาศัยการประมาณ เช่น การประมาณหนี้สงสัยจะสูญ เพื่อให้ทราบยอดลูกหนี้ที่สหกรณ์สามารถเก็บหนี้ได้จริง หรือการคิดค่าเสื่อมราคาซึ่งใช้เป็นตัวปรับค่าของสินทรัพย์ไม่หมุนเวียนซึ่งทำให้มูลค่าสินทรัพย์ไม่หมุนเวียนนั้นลดลงตามสภาพที่เป็นอยู่ ดังนั้น ถ้าการประมาณการไม่ถูกต้อง หรือไม่มีการประมาณการไว้ตามหลักการบัญชี ก็จะทำให้ตัวเลขที่แสดงในงบการเงินไม่ถูกต้อง และส่งผลต่อการวิเคราะห์

## ข้อจำกัดการวิเคราะห์ (ต่อ)

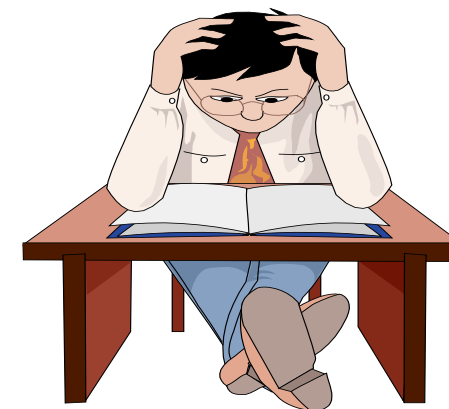
**5. มาตรฐานในการวัดไม่แน่นอน** เนื่องจากสหกรณ์มีหลายประเภท มีขนาดและลักษณะการดำเนินธุรกิจที่ต่างกัน ตลอดจนมีข้อบังคับ ระเบียบ และนโยบายการดำเนินงานที่แตกต่างกัน ซึ่งความแตกต่างกันเหล่านี้ เป็นผลให้การเปรียบเทียบผลการวิเคราะห์กระทำได้ไม่ง่ายนัก และไม่สามารถกำหนดมาตรฐานในการวัดออกมาได้อย่างถูกต้อง เทียบตรงเหมาะสม

**6. ความไม่เที่ยงตรงของข้อมูล** บางครั้งสหกรณ์อาจจะมีการตกแต่งงบการเงินตอนปิดบัญชี เพื่อให้รายการในงบการเงิน ณ วันสิ้นปี มีตัวเลขที่สวยงาม อ่านสะดวก หรือมีความน่าเชื่อถือมากขึ้น เช่น รายการเงินสดอาจมียอดคงเหลือสูง โดยการกู้ยืมเงินระยะสั้นจากธนาคารมา หรือมีการชำระหนี้ก่อนวันสิ้นงวดบัญชี เพื่อให้ดูว่าสหกรณ์มีเครดิตดี แล้วเริ่มขอกู้ใหม่ในวันต้นงวดปีบัญชีใหม่ ดังนั้น เมื่อผู้วิเคราะห์มีการวิเคราะห์งบการเงิน ในช่วงเวลานั้น ก็อาจจะทำให้เข้าใจว่า สหกรณ์มีสภาพคล่องดี

**7. ดุลยพินิจของผู้วิเคราะห์** ผู้วิเคราะห์อาจมีดุลยพินิจต่อผลของการวิเคราะห์แตกต่างกันไป ทั้งในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ การแปลความหมายที่ได้จากการวิเคราะห์จะถูกต้องหรือมีความหมายเพียงใด ขึ้นอยู่กับคุณภาพทางด้านดุลยพินิจของผู้วิเคราะห์ ซึ่งต้องอาศัย ความรู้ ความเข้าใจและประสบการณ์ในการวิเคราะห์ข้อมูลทางการเงิน



# สัญญาเดือน



ที่ควร...เอะใจ



จากงบประมาณคล่องและงบประมาณการเงิน

# สัญญาณจากการวิเคราะห์งบการเงิน - ข้อมูลที่ผู้สอบบัญชีได้ตรวจพบ

**WARNING**

มีรายการทางการเงิน สูง / ต่ำกว่าปกติมาก รายการผิดปกติ ซึ่งขัดต่อกฎหมาย  
ข้อบังคับ ระเบียบ นายทะเบียนสหกรณ์ และที่เกี่ยวข้อง

1. เงินสด / เงินฝากธนาคาร / เงินฝากสหกรณ์อื่นมากเกินไป (ผลตอบแทนอาจสูงมาก หุ่่มฝากส่วนตัว ) ต้องดูว่าเงินฝากเสี่ยงหรือไม่ หรือสภาพคล่องทางการเงินเริ่มฝืดเคือง
2. ลูกหนี้เงินให้กู้สูงกว่าปกติ / มีการชำระหนี้ต่ำ มีการตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญจำนวนมาก
3. มีเงินสดขาดบัญชี / ลูกหนี้เงินสดขาดบัญชี และมีเพิ่มมากขึ้น ไม่ตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ ซึ่งเป็น ค่าใช้จ่าย หรือมีการตั้งค่าเผื่อสินค้าขาดน้อยมาก )
4. ลูกหนี้ค้างนาน / ดอกเบี้ยค้างรับ / ลูกหนี้ตามคำพิพากษา / มีลูกหนี้ที่กระทำการทุจริตจำนวนมาก และไม่มีการตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญหรือลูกหนี้ใกล้หมดอายุความ ( อาจดำเนินการฟ้องร้องไม่ทัน )
5. มีการให้เงินกู้แก่บุคคลภายนอก ( กระทำไม่ได้ ตาม พ.ร.บ. สหกรณ์ 2542 ข้อ 46 (8) )
6. มีลูกหนี้ตัวแทนส่งหักเงินคงค้างนานโดยไม่มีการชำระ หรือมีการชำระแต่น้อยมาก
7. มีลูกหนี้คลาดเคลื่อนเป็นจำนวนมากเป็นจำนวนมาก

# สัญญาณจากการวิเคราะห์งบการเงิน - ข้อมูลที่ผู้สอบบัญชีได้ตรวจพบ

8. มีเงินรอเรียกคืน / เงินรอจ่ายคืน / เงินรอตรวจสอบจำนวนมาก
9. มีเงินยืมโดยตรงจำนวนมากโดยไม่ได้กำหนดระเบียบไว้ หรือกำหนดระเบียบไว้แต่มีเงินยืมโดยตรงโดยไม่ระบุวัตถุประสงค์ / ไม่ได้รับการอนุมัติจากคณะกรรมการ / ยืมเงินโดยตรงผิดระเบียบ / ยืมเอาไปใช้ส่วนตัว / เงินยืมตรงคงค้างนาน ไม่มีการชำระ หรือชำระสิ่งงวดแล้วยืมใหม่ตั้งงวด ( ตกแต่งงบการเงิน)
10. รับเงินฝากจากบุคคลภายนอก(กระทำไม่ได้ ผิดกฎหมายสหกรณ์ ข้อ 46 (5))
11. สหกรณ์กู้เงินมาดำเนินงานซึ่งผิดวัตถุประสงค์ในข้อบังคับ เช่น สหกรณ์ออมทรัพย์บางแห่งกู้เงินมาเพื่อสร้างคอนโด / หอพัก/ Resort / สร้างศูนย์สัมมนาให้เช่า / ซื้อ มีธุรกิจขายกาแฟ / ขายอาหารกลางวัน
12. มีลูกหนี้ที่ผิดนัดชำระหนี้ / ค้างชำระ เป็นเครือข่ายดีใกล้ชิด / สนับสนุน มีบุญคุณ
13. จ่ายเงินปันผลตามหุ้นทั้งที่สหกรณ์ขาดทุน โดยช้อนจ่ายจากทุนสาธารณะประโยชน์ / เงินยืมโดยตรง
14. มีผลขาดทุนสะสมค่อนข้างสูงอย่างต่อเนื่อง หรือมีกำไรต่ำกว่าปกติมากๆ
15. รายการไม่สัมพันธ์กัน เช่น มีค่าใช้จ่ายในการซ่อมรถยนต์ แต่สหกรณ์ไม่มีครุภัณฑ์รถยนต์ / รถตู้
16. คำนวณค่าเสื่อมราคาเกินอายุการใช้งานจริง ทำให้ค่าเสื่อมราคา (ค่าใช้จ่าย) ต่ำกว่าที่ควร





“เพราะแสวงหา มีใช้เพราะระลึกรบ  
เพราะเชี่ยวชาญ มีใช้เพราะโลกา  
เพราะสามารถ มีใช้เพราะใช้ช่วย  
ตั้งยุคแล้ว **ลิขิตฟ้าลิขิตชะตา**”

ของแข็ง



ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ

Thank You